

PROGRAM WYCHOWAWCZY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. MARII KONOPNICKIEJ
W HARKABUZIE

„WYCHOWANIE TO NIEUSTANNIE TOCZONY DIALOG NAUCZYCIELA Z UCZNIEM

PROWADZĄCY KU HORYZONTOWI DOBRA, PRAWDY I PIĘKNA.” /T. Gadacz/

I. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczego stanowią:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. art.1,4,5,22,33,34a,40 ze zmianami z 2004,2009,
- Karta Nauczyciela art.6 z dnia 26 stycznia 1982 r.
- Konstytucja RP art.48 ust. 1, art. 53 ust. 3, art. 72 ust.
- Podstawa programowa
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
- Konwencja o Prawach Dziecka,
- Rządowy Program poprawy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach „Zero tolerancji dla przemocy w szkole”,
- Statut Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Harkabuzie
- Wyniki ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczego z roku szkolnego 2011/2012

II. WSTĘP

Program wychowawczy Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Harkabuzie powstał w oparciu o analizę informacji zebranych na podstawie wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami, nauczycielami oraz obserwacji dokonanych w ubiegłym roku szkolnym. Program ten jest powiązany tematycznie ze statutem szkoły, programem profilaktycznym szkoły, zadaniami Samorządu Uczniowskiego. W szkole będą realizowane poszczególne treści programowe, których celem jest przygotowanie młodego człowieka do umiejętnego radzenia sobie w dalszym życiu w różnych jego obszarach.

Dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Powinno być w pełni przygotowane do życia w społeczeństwie jako indywidualnie ukształtowana jednostka, wychowana w duchu pokoju, godności, wolności, tolerancji, równości i solidarności.

Naukę należy ukierunkować na rozwijanie zdolności umysłowych i fizycznych dziecka, wyrabianie szacunku dla jego rodziców i dla praw człowieka oraz na kształtowanie wrażliwości na problemy otaczającego świata.

Wychowanie stanowi integralną całość z nauczaniem i należy do priorytetowych zadań szkoły. Szkoła ma obowiązek umożliwić uczniom zdobywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do kontynuacji nauki oraz rozwój moralny i duchowy. Zadaniem szkoły jest ponadto stworzenie dobrych warunków do pracy, prowadzenie różnorodnych form zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych, stworzenie systemu oceniania i motywowania do pogłębiania wiedzy i kształtowania umiejętności.

III. MISJA SZKOŁY

Przyjmujemy, że naczelnym celem naszej edukacji jest wszechstronna pomoc wychowankowi w osiągnięciu dojrzałej osobowości, świadomego wyboru kształcenia, odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka oraz indywidualnego rozwoju do osiągnięcia sukcesu szkolnego.

Naczelnym zadaniem szkoły jest dbałość o harmonijny i wszechstronny rozwój uczniów. Misję tę wypełnia wykwalifikowana, kompetentna, zaangażowana i odpowiedzialna kadra pedagogiczna, stosująca nowoczesne metody nauczania i wychowania.

Szkoła realizuje priorytety wychowawcze, które są zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

Są nimi:

- **odpowiedzialność;**
- **umiejętność wykorzystania wiedzy w życiu codziennym;**
- **umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych.**

STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Nauczyciele:

- Współpracują z wychowawcą klasy w realizacji zadań wychowawczych szkoły i klasy.

- Informują wychowawcę klasy o ważnych problemach uczniów oraz postępach w nauce i zachowaniu.
- Wspierają pracę uczniów uzdolnionych z danego przedmiotu, przygotowują do konkursów i olimpiad.
- Prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców.
- Współpracują z rodzicami i prawnymi opiekunami.

Rada pedagogiczna:

- Diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole.
- Proponuje działania strategiczne.
- Proponuje konkretne programy profilaktyczne.
- Proponuje zmiany w planach pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Inspiruje działania innowacyjne i koncepcje programów wychowawczych.
- Ocenia stan wychowania i dydaktyki w szkole.
- Prognozuje potrzeby szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych.

Rodzice:

- Współpracują z wychowawcami klas.
- Aktywnie uczestniczą w tworzeniu klasowych planów wychowawczych.
- Klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców.
- Uczestniczą w ankietach i sondażach.
- Pomagają w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych.
- Wspierają działania innowacyjne szkoły poprzez własną pracę i pomoc materialną.

Samorząd Uczniowski:

- Reprezentuje całą społeczność uczniowską i każdego ucznia indywidualnie.
- Współpracuje z Dyrektorem Szkoły, nauczycielami, poszczególnymi klasami, rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- Uczestniczy w ustalaniu Statutu Szkoły, Programu Wychowawczego Szkoły oraz współdecyduje o życiu i pracy szkoły.
- Broni praw i godności uczniów.
- Współorganizuje imprezy szkolne i pozaszkolne.
- Podejmuje akcje charytatywne na rzecz osób potrzebujących.

Wychowawca klasy:

- Identyfikuje ucznia ze szkołą, zapoznaje uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły i wszystkimi regulaminami obowiązującymi w placówce.
- Rozpoznaje środowisko ucznia i „wewnętrzne życie” klasy.
- Diagnozuje potrzeby wychowawcze i dydaktyczne uczniów.
- Wspólnie z rodzicami i uczniami tworzy plan pracy wychowawczej.
- Zapoznaje uczniów z tradycjami szkoły.
- Wspólnie z rodzicami dba o rozwój intelektualny i moralny ucznia.
- Wspólnie z Radą Rodziców planuje imprezy klasowe, wycieczki, biwaki, i inne formy pracy pozalekcyjnej.
- Stwarza warunki do samorealizacji ucznia, poznaje ich predyspozycje, zainteresowania i zdolności oraz dba o ich rozwój
- Kontroluje realizację zadań i podjętych zobowiązań klasy.
- Konsultuje z uczniem ocenę ze sprawowania.
- Jest rzecznikiem praw ucznia i przyjacielem młodzieży.

- Kształtuje umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania czasu wolnego.
- Współdziała z rodzicami i pielęgniarzką szkolną w celu rozpoznania stanu zdrowotnego swych wychowanków.
- Reaguje i przeciwdziała wszelkim formom agresji wandalizmu.
- Koordynuje działania wychowawcze domu, szkoły, środowiska rówieśniczego.

DZIAŁANIA SZKOŁY

- Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na współdziałaniu wszystkich nauczycieli, rodziców, pracowników, ich trosce o klimat otwartości i dialogu oraz otoczeniu nim dzieci i młodzieży.
- Szkoła nasza jest bezpieczna, ponieważ tworzy atmosferę wychowawczą cechującą się życzliwością i wyrozumiałością.
- Jesteśmy szkołą, która swoje działania opiera na poszanowaniu godności i praw człowieka, postrzeganiu zasad dobrych obyczajów, kultury i tolerancji oraz demokratycznym rozwiązaniu problemu.
- Szkoła przygotowuje swoich uczniów do świadomego i odpowiedzialnego decydowania o sobie, organizowania własnego procesu uczenia się.
- Podstawą naszego działania jest nastawienie na rzetelne kształcenie i przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia ról społecznych zgodnie z ogólnie uznawanymi w społeczeństwie normami.
- Szkoła uczy posługiwania się nowymi technologiami informacji i komunikacji, wytrwałości w zetknięciu z trudnościami, wykazania elastyczności w poszukiwaniu nowych rozwiązań.
- Szkoła kształci postawy patriotyczne, poczucie dumy z własnego miejsca zamieszkania i przygotowuje do życia w zjednoczonej Europie.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWANIA

1. Wychowanie w naszej szkole ma charakter integralny, personalistyczny i indywidualny.
 - Integralny - obejmuje wszystkie sfery osoby ucznia: fizyczną, psychiczną duchową i społeczną
 - Personalistyczny - stawia w centrum osobę ucznia
 - Indywidualny - tempo nauczania, wychowania, dobór treści i metod uwzględnia indywidualne możliwości psychofizyczne ucznia.
2. Kształtujemy w uczniach poczucie własnej odrębności, indywidualności i niepowtarzalności, przy jednoczesnym szanowaniu odrębności innych.
3. Cała społeczność szkolna organizuje obchody ważnych wydarzeń historii Narodu i Regionu oraz uczestniczy w uroczystościach organizowanych przez Urząd Gminy w Rabie Wyżnej.
4. Wszyscy dbamy o przyjazną atmosferę w szkole, klasie poprzez:
 - kultywowanie tradycji, zwyczajów i świąt szkolnych
 - organizowanie imprez okolicznościowych integrujących uczniów i rodziców.
5. W codziennym życiu w szkole, poza nią czcimy i szanujemy symbole narodowe: Godło Polski, Flaga, Sztandar szkoły, symbole patrona szkoły itd.
6. W sposób godny śpiewamy Hymn państwowy, i inne pieśni przyjęte w obrzędach szkolnych.
7. Szkoła poprzez działalność wychowawczą - dydaktyczną i dobrą współpracę z rodzicami oraz środowiskiem lokalnym wspomaga wszechstronny rozwój ucznia poprzez:
 - rozbudzanie jego ciekawości poznawczej
 - inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć
 - uczenie samodzielności w podejmowaniu i rozwiązywaniu problemów

- pobudzanie motywacji do ciągłego uczenia się i samorozwoju
- kształtowanie indywidualnych zdolności twórczych
- uwrażliwienie na piękno, dobro i prawdę

8. W codziennej pracy staramy się kształtować umiejętność współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej poprzez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania czasu wolnego.
9. Kreujemy postawę pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych, oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób.
10. Rozwijamy u uczniów pozytywną aktywność wobec problemów społecznych.
11. Uwrażliwiamy na potrzeby innych, uczymy ofiarności, bezinteresowności, okazywania szacunku dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych - czynnie włączamy się w akcje charytatywne.
12. Dyrektor, Nauczyciele, Wychowawcy i inni Pracownicy szkoły wraz z uczniami tworzą dobrą atmosferę funkcjonowania społeczności szkolnej w której wszyscy będą czuć się bezpiecznie.
13. Zawsze zwracamy się do siebie w sposób życzliwy i taktowny pod względem kulturowym i językowym.
14. Przestrzegamy form grzecznościowych: przepraszam, dziękuję, wybaczam, proszę - unikamy wulgaryzmów.
15. Uczniowie bardziej sprawni i uzdolnieni pomagają słabszym fizycznie i mającym problemy w nauce.
16. Wzory kultury, zachowania i mowy czerpiemy z dziedzictwa wiary i kultury, bogactwa i piękna poezji, literatury oraz wzorców osobowych, ludzi o wysokim autorytecie moralnym.
17. Staramy się, ażeby każdy uczeń dbał o własne ciało, rozwijał sprawność fizyczną, umiał bronić się przed zagrożeniami niszczącymi zdrowie.

Nadrzędnym celem działania naszej szkoły jest **wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez harmonijne łączenie nauczania z rozwijaniem umiejętności, wychowaniem oraz kształtowaniem postaw społecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych i państwowych.**

Wychowanie stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela, który w tym procesie powinien pełnić rolę opiekuna, wychowawcy, mistrza.

Podstawą wszelkich działań wychowawczych musi być świadomość człowieczeństwa drugiego. Zasadnicze zadanie wychowania polega przede wszystkim na pomocy w dynamicznym rozwoju, przez który człowiek kształtuje się, by być człowiekiem.

„Wychowanie jest osobowym dialogiem mistrza i ucznia, prowadzącym ku horyzontowi dobra, prawdy, piękna”. Autentyczne wychowanie powinno być zawsze spotkaniem osób, w którym dajemy drugiemu możliwość poznania siebie, zrozumienia siebie.

Program wychowawczy ujmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczy naszej szkoły ukierunkowany jest na ucznia, jego potrzeby, umożliwia wszechstronny rozwój osobowości /w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, moralnym/.

Działania wychowawcze szkoły obejmują wszystkich uczniów i powinny być dostosowane do ich możliwości intelektualnych i psychicznych.

CELE OGÓLNE PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY

1. Stosowanie metod aktywizujących i innowacyjnych form nauczania w celu uatrakcyjnienia procesu dydaktycznego;
2. Stałe doskonalenie nauczycieli wspierane przez Szkołę;
3. Właściwa organizacja pracy;
4. Wspomaganie procesu dydaktycznego poprzez wykorzystanie technologii informacyjnej i multimedialnej;
5. Unowocześnianie i uzupełnianie bazy i wyposażenia Szkoły w środki i pomoce dydaktyczne;
6. Dbanie o właściwe relacje interpersonalne pomiędzy wszystkimi podmiotami życia szkolnego;
7. Realizowanie programu profilaktyki;
8. Rozpoznawanie potrzeb i udzielanie wszelkiej pomocy potrzebującym uczniom;
9. Współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną, i innymi organizacjami;
10. Aktywne wspieranie działalności charytatywnej;
11. Promowanie Szkoły w środowisku lokalnym, pozyskiwanie sponsorów, współdziałanie z mediami.

SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWANIA

1. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie i dbanie o ich prawidłowy, wszechstronny rozwój;
2. Rozwijanie zdolności logicznego i twórczego myślenia, a także praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy teoretycznej;
3. Wpajanie i przestrzeganie zasad dobrego wychowania i kultury życia codziennego;
4. Wdrażanie do pracy nad sobą, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje słowa i czyny, za własny rozwój intelektualny i duchowy;
5. Kształcenie i doskonalenie technik pracy umysłowej w celu lepszego i bardziej efektywnego uczenia się
6. Uczenie poszanowania i tolerancji wobec drugiego człowieka i jego stylu myślenia;
7. Kształtowanie postaw patriotycznych, przywiązania i szacunku do tradycji rodzinnych, szkolnych, lokalnych, narodowych;
8. Uczenie i propagowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałania uzależnieniom;
9. Kształtowanie postaw asertywnych;
10. Uczenie kreatywności w myśleniu i działaniu;

11. Uczenie zdolności samooceny i oceny innych;

12. Uświadomienie uczniom konieczności akceptacji samego siebie, podnoszenie poczucia własnej wartości.

V. OBSZARY REALIZOWANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

W procesie dydaktycznym :

- ❖ w blokach przedmiotowych
- ❖ w ścieżkach edukacyjnych:
 - ❖ prozdrowotnej
 - ❖ ekologicznej
 - ❖ czytelniczo –medialnej
 - ❖ wychowania do życia w społeczeństwie
 - ❖ wychowanie do życia w rodzinie
 - ❖ wychowanie regionalne - dziedzictwo kulturowe w regionie
- Poprzez działalność wychowawców klas.
- Zajęcia pozalekcyjne.
- Samorządność
- Obchody uroczystości szkolnych , lokalnych i świąt narodowych.
- Organizowanie wycieczek oraz innych form wypoczynku i rekreacji.
- Udział w różnorodnych zadaniach podejmowanych przez środowisko lokalne

VI. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Sylwetka absolwenta I etapu kształcenia.

W wyniku realizacji zadań wychowawczych dla klas I-III, uczeń kończący klasę III:

- Ma poczucie przynależności do klasy, jest jej częścią.
- Umie pracować w grupie, zna swoje prawa i obowiązki.
- Posiada umiejętność samodzielnej i systematycznej pracy.
- Potrafi się grzecznie zachować w różnych sytuacjach.
- Zna symbole narodowe, regionu, wie jak się wobec nich zachować.
- Dostrzega różnice wśród ludzi, potrafi okazać szacunek drugiemu człowiekowi.
- Potrafi rozróżnić dobro i zło w różnych sytuacjach.
- Wie, do kogo może zwrócić się o pomoc.

Sylwetka absolwenta naszej szkoły

- Ma uporządkowany system wartości.
- Umie współpracować w grupie.
- Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.
- Wierzy w swoje możliwości.
- Jest wyposażony w rzetelną wiedzę, pozwalającą mu na kontynuowanie edukacji na wyższym szczeblu.

- Jest samodzielny, uczciwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i twórczy.
- Przejawiał postawę aprobowaną społecznie.
- Zna swoje słabe i mocne strony.
- Rozumie potrzebę pielęgnowania tradycji.
- Dostrzega problemy i zagrożenia ekologiczne.
- Jest wrażliwy na cierpienie innych.
- Docenia wartość rodziny i swoje w niej miejsce.
- Zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe.
- Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH NA ROK SZKOLNY 2012/2013

ETAP EDUKACYJNY KLASY I - III

Celem pracy wychowawczej w klasach I-III jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju uczniów poprzez stwarzanie warunków do pełnej realizacji własnych możliwości, kształtowania wrażliwości społecznej oraz umiejętności współżycia i współdziałania w grupie tak aby wychowankowie na miarę swoich możliwości byli przygotowani do życia w zgodzie z samym sobą, ludźmi i przyrodą

Cele	Osiągnięcia	Zadania szkoły	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
I . Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania uświadamianie wartości istotnych dla jednostki	Uczeń : - o zna swoje mocne strony, dostrzega i docenia własne sukcesy, potrafi pozytywnie myśleć o samym sobie, - o dąży do stawania się indywidualnością, do bycia docenianym i niepowtarzalnym, - o okazuje wytrwałość w pokonywaniu trudności, - o rozwija różne aspekty własnej aktywności, - o odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie, - o rozpoznaje, opisuje	1.Rozwijanie podmiotowej tożsamości dziecka. 2.Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości u dzieci. 3. Rozwijanie wiary we własne możliwości. 4. Ukazywanie możliwości i kształtowanie umiejętności radzenia sobie własnymi emocjami. 5. Rozwijanie poczucia samodzielności i	Cały rok szkolny	Wychowawca Rodzice Pedagog Nauczyciele Pracownicy szkoły	Obserwacja Analiza wytworów dzieci Rozmowy z rodzicami

	i dzieli się własnymi uczuciami, - o podejmuje decyzje, akceptuje decyzje innych, które są różne od jego własnych, - o potrafi oprzeć się naciskom grupy, - o umie odmówić, przeciwstawić się, potrafi powiedzieć “nie” w klasie, w układach koleżeńskich, - o radzi sobie z drobnymi wyrzeczeniami, - o rozumie, że ma możliwość wpływania na własne samopoczucie, - o wie jak zbudowane jest ciało, - o wie co zrobić dla utrzymania zdrowego ciała, /dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych/	niezależności. 6. Uczenie zachowań asertywnych. 7. Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną. 8. Rozwijanie wyobraźni i postaw twórczych. 9. Budzenie wrażliwości estetycznej. 10. Wdrażanie do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym. 11. Umożliwienie poznania własnego			
--	---	---	--	--	--

	- o potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne, - o potrafi udzielić pierwszej pomocy - o wyraża siebie poprzez własną aktywność twórczą, - o rozwija indywidualne zainteresowania artystyczne, - o poszukuje wartościowych książek oraz kształcących programów radiowo–telewizyjnych, przeżywa radość w obcowaniu z przyrodą.	środowiska, budzenie ciekawości w stosunku do najbliższego otoczenia. 12.Przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy. 13. Uczenie właściwego odbioru i wykorzystania mediów			
II. Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie	Uczeń: - o docenia wzajemną pomoc, - o potrafi pomagać i	1. Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego	Cały rok szkolny	Wychowawca Rodzice Pedagog	Obserwacja Analiza wytworów pracy dzieci

wartości istotnych dla grupy	opisywać uczucia towarzyszące tej pomocy, - o umie wyrażać szacunek do innych ludzi, oczekuje szacunku ze strony innych, - o rozpoznaje, rozumie i akceptuje uczucia innych ludzi - o potrafi uważnie słuchać innych, - o formułuje informacje zwrotne, - o potrafi koncentrować swoją uwagę podczas wykonywanych czynności, - o przewiduje konsekwencje własnego postępowania, - o jest świadomy odpowiedzialności za swoje zachowanie i pracę w grupie,	człowieka. 2. Rozwijanie wzajemnego szacunku. 3. Rozwijanie wrażliwości empatycznej, rozumienia empatycznego. 4. Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego komunikowania się z innymi. 5. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji. 6. Wspomaganie budowania atmosfery wzajemnego zaufania		Nauczyciele Pracownicy szkoły	Rozmowy z rodzicami
------------------------------	--	--	--	--------------------------------------	---------------------

	- o przestrzega zasad kulturalnego zachowania się, - o umie przeproszać i przebaczać, - o współdecyduje w planowaniu i realizacji zadań klasowych, - o zna zwyczaje i obchodzi święta klasowe, - o uczestniczy w imprezach okolicznościowych integrujących uczniów i rodziców, - o interesuje się historią i tradycjami szkoły, - o dba o czystość i porządek w otoczeniu, - o szanuje rzeczy, książki i sprzęt szkolny, - o systematycznie odrabia zadania domowe i przygotowuje się do lekcji.	i przyjaźni W klasie. 7. Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji. 8. Wdrażanie do czynnego udziału w pracach domowych i odpowiedzialność za wykonywanie stałych obowiązków. 9. Wzmacnianie więzi rodzinnych.			
--	--	---	--	--	--

	o identyfikuje się swoją rodziną i jej tradycjami, rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania				
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	Uczeń : - o szanuje odrębność innych, - o rozumie potrzeby innych ludzi, - o jest życzliwy dla kolegów, wykazuje troskę o innych, - o szanuje cudzą własność, - o pomaga słabszym, - o zna i szanuje tradycje i bohaterów narodowych, - o czuje współodpowiedzialność za stan środowiska, - o dąży do częstego	1. Kształtowanie postaw społecznych. 2. Rozwijanie wrażliwości na odrębne wartości własnego narodu. 3. Rozwijanie tolerancji dla odmienności kultury innych narodów. 4. Kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska	Cały rok szkolny	Wychowawca Rodzice Pedagog Nauczyciele Pracownicy szkoły	Obserwacja Analiza wytworów dzieci.

	kontaktu z przyrodą, ○ jest wrażliwy na piękno przyrody	naturalnego.			
--	--	--------------	--	--	--

ETAP EDUKACYJNY KLAS IV - VI

A. WYCHOWANIE DO ŻYCIA W SPOŁECZEŃSTWIE

Cele	Osiągnięcia	Zadania szkoły	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Kształcenie prawidłowej postawy ucznia w środowisku szkolnym	Uczeń: ○ punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia lekcyjne, ○ w ustalonym terminie usprawiedliwia swoje nieobecności, ○ dba o swoją klasę i otoczenie, ○ jest koleżeński, pomaga słabszym w	Stwarzanie spójnych grup zorientowanych na pozytywne wartości, Przestrzeganie praw dziecka, Dobra organizacja dyżurów podczas przerw przy współudziale uczniów,	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas Rodzice Pedagog szkolny Pracownicy szkoły	Obserwacje rozwoju osobowości uczniów, Omawianie zachowań na forum klasy i szkoły/zeszyty uwag i spostrzeżeń, Apele szkolne

	nauce, o potrafi pracować w zespole przerwy wykorzystuje na odpoczynek				
Uświadamianie rangi wartości chrześcijańskich.	- o umiejętnie ocenia postawę własną i kolegów, - o potrafi dokonać właściwego wyboru, odróżnia dobro od zła, - o propaguje miłość i tolerancję, - o stara się unikać kontaktów z negatywnym środowiskiem - o szanuje tradycje	Organizacja ciekawych spotkań z ludźmi którzy pomagają innym wyjść z nałogów, uzależnień. Kultywowanie tradycji i zwyczajów .	Cały rok szkolny	Wychowawcy klas, Pedagog szkolny, Prelegenci Nauczyciel religii Rodzice	Informacje od rodziców i zaproszonych gości
Wzmacnianie prawidłowych więzi z rodziną	o okazuje miłość i szacunek rodzicom,	Organizowanie spotkań, prelekcji-celem	Cały rok szkolny	Wychowawcy Rodzice	Obserwacja zachowań uczniów.

	rodzeństwu oraz innym domownikom, - o potrafi docenić wartość swojej osoby i szanuje godność innych, - o docenia trud opiekuńczy swoich rodziców i opiekunów, - o jest przygotowany do pełnienia określonych ról w rodzinie, - o rozumie i dostrzega potrzeby innych - o niesie pomoc ludziom chorym, biednym (zbiórki odzieży, obuwia pieniędzy.)	nawiązania współpracy z rodzicami w przygotowaniu uczniów do rozumienia i przyjęcia przemian rozwojowych, fizycznych i psychicznych ich dzieci, Zajęcia edukacyjne z zakresu “Wychowania do życia w rodzinie”. Dostarczanie wiedzy o występujących zagrożeniach. Realizacja programu profilaktycznego, który w dużej mierze pomaga w kształtowaniu u		Pedagog Nauczyciel religii Pielęgniarka	Informacje rodziców o zachowaniach. Ocena zachowań i postaw uczniów wyrażana przez nauczycieli uczących, wychowawców i innych osób.
--	---	--	--	--	---

dzieci i młodzieży
postaw
prospołecznych i
prozdrowotnych.

B. EDUKACJA REGIONALNA-DZIEDZICTWO KULTUROWE W REGIONIE

Cele	Osiągnięcia	Zadania szkoły	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Poznanie najbliższego środowiska lokalnego i specyfiki swojego regionu	Uczeń: świadomie uczestniczy w życiu szkoły, bierze udział w uroczystościach szkolnych	Organizowanie wycieczek.	Według planu wycieczek	Wychowawcy	Obserwacje uczniów w terenie Informacje zwrotne od ludzi stykających się z uczniami naszej szkoły.
Budzenie więzi ze szkołą jako środowiskiem społecznym	Uczeń: zna i szanuje tradycje swojej szkoły (historię, symbole, patrona, hymn szkoły, osiągnięcia)	Prowadzenie Strony Internetowej Szkoły. Prowadzenie kroniki szkolnej. Redagowanie gazetki	Cały rok szkolny	Dyrektor Nauczyciel j.polskiego Wychowawcy	Prezentacje zespołów, wystawy prac, Sondaż w

		szkolnej „Lizus” Propagowanie dorobku uczniów w środowisku lokalnym - o występy artystyczne - o rozgrywki sportowe - o konkursy przedmiotowe.		Zespół redakcyjny gazetki Rodzice	społeczności lokalnej
Kształtowanie tożsamości lokalnej i narodowej	- o odnosi się z szacunkiem do dziedzictwa kulturowego, - o otacza opieką miejsca pamięci narodowej	Kultywowanie obyczajów i obrzędów związanych z naszym regionem. Tworzenie zespołów wokalnie – tanecznych i muzycznych z repertuarem pieśni i tańców regionalnych i	Cały rok szkolny	Wychowawcy Rodzice	Prezentacje osiągnięć Artykuły w gazetce szkolnej Zapisy w kronice szkolnej.

		narodowych.			
		Organizowanie spotkań autorskich z twórcami sztuki i animatorami kultury			

C. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE I OBYWATELSKIE OTWARCIE NA WARTOŚCI KULTUROWE EUROPY I ŚWIATA

Cele	Osiągnięcia	Zadania szkoły	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Kształtowanie więzi z ojczyzną, świadomości, tożsamości i dumy narodowej	Uczeń: - zna hymn narodowy, z godnością odnosi się do symboli religijnych, państwowych i szkolnych - szanuje miejsca pamięci narodowej, - godnie reprezentuje	Organizowanie uroczystości obchodów świąt i rocznic. Zapoznanie uczniów z historią państwa polskiego oraz symbolami państwowymi. Pełnienie przez uczniów opieki nad miejscami	Cały rok szkolny	Wychowawcy Nauczyciele historii Opiekun Samorządu Szkolnego Rodzice Nauczyciel bibliotekarz	Obserwacje uczniów Informacje zwrotne rodziców

	swoją szkołę, - staje się odpowiedzialnym za ludzi starszych - o odnosi się do nich z szacunkiem i poważaniem - o ma poczucie wartości i aktywnie uczestniczy w życiu zespołowym jak również jest świadomy nowych tendencji w odniesieniu do obecnych struktur europejskich	pamięci narodowej. Propagowanie wybranych utworów literackich.			
Rozwijanie poczucia tożsamości europejskiej i świadomości wielowiekowych związków Polski z Europą	Uczeń: - o zna historię Europy, rolę jaką odgrywała w niej Polska - o zna współczesne problemy życia w krajach europejskich, ich kulturę, zwyczaje,	Organizacja spotkań i pogadanek Organizacja konkursów o Unii Europejskiej	Cały rok szkolny	Nauczyciele Dyrektor Wychowawcy	Rozmowy z uczniami

	gospodarkę				
Kształtowanie potrzebnych umiejętności do nawiązywania współpracy europejskiej w wymiarze indywidualnym i grupowym	Uczeń: ◦ rozwija znajomość języków obcych ◦ bierze udział w konkursach językowych ◦ nawiązuje i utrzymuje kontakty z uczniami z innych krajów	Organizacja konkursów języka angielskiego	Cały rok szkolny	Nauczyciele	Wzajemna wymiana spostrzeżeń: nauczycieli, rodziców.

D. WYCHOWANIE PROZDROWOTNE I PROEKOLOGICZNE

Cele	Osiągnięcia	Zadania szkoły	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
Wdrażanie do różnych form aktywności fizycznej. Przekonywanie o roli ruchu dla zdrowia;	Uczeń: ◦ wie jaki jest wpływ aktywności fizycznej na samopoczucie, sylwetkę, dobrą kondycję,	Organizacja gier i zabaw sportowych	Cały rok	Wychowawcy Rodzice Nauczyciele wychowania fizycznego.	Wzajemna wymiana spostrzeżeń nauczycieli, wychowawców, rodziców

kształtowanie nawyku uprawiania ćwiczeń fizycznych	utrzymanie właściwej masy ciała i zapobieganie chorobom - o rozumie pojęcia odpoczynku czynnego i biernego - o umie w prosty sposób ocenić swoją aktywność ruchową, sprawność fizyczną, wykonać ćwiczenia relaksacyjne				
Profilaktyka zdrowotna	Uczeń: - o rozumie potrzebę i własną odpowiedzialno ść za higienę osobistą, - o potrafi utrzymać w porządku i czystości	Pogadanki z zakresu profilaktyki zdrowotnej. Organizacja zajęć pozalekcyjnych	Cały rok	Wychowawcy Rodzice pielęgniarka Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	Obserwacje Wymiana spostrzeżeń nauczycieli, rodziców

	osobiste rzeczy, najbliższe otoczenie i ubierać się w zależności od pory roku, - o zna zasady zdrowego odżywiania się, - o potrafi udzielić pierwszej pomocy	Przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.			
Kształtowanie świadomości ekologicznej	Uczeń: - o zna pojęcie EKOLOGIA jest świadomy zanieczyszczeń i przyczyn tego zjawiska - o jest wrażliwy na przejawy degradacji środowiska - o potrafi podjąć	Promowanie konkursów ekologicznych. Popularyzowanie czasopism o tematyce ekologicznej Umożliwianie udziału w akcjach "Sprzątanie	Cały rok	Wychowawcy Nauczyciele Dyrektor	Dyplomy Wyróżnienia Obserwacja

	się drobnych prac na rzecz środowiska ○ nabywa umiejętności segregowania odpadów	Świata", "Dzień Ziemi" itp.;			
--	--	---------------------------------	--	--	--

Program wychowawczy w naszej szkole realizują wszyscy nauczyciele, jednak szczególne zadanie spoczywa na wychowawcach klas. Każdy wychowawca w oparciu o program wychowawczy szkoły sporządza plan pracy wychowawczej swojej klasy na dany rok szkolny, w którym zamieszcza konkretne działania wychowawcze. Plany te stanowią załącznik do programu wychowawczego. Zadania wychowawcy klasy są zawarte w Statucie Szkoły.

VII. ŚWIĘTA, UROCZYSTOŚCI, TRADYCJE I OBYCZAJE WSPOMAGAJĄCE PROCES WYCHOWAWCZY

- Rozpoczęcie roku szkolnego
- Pasowanie uczniów klas pierwszych
- Obchodzenie rocznic i świąt państwowych
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto patrona szkoły
- Zakończenie roku szkolnego

Tradycje i obyczaje:

- Święto Orawskie
- Andrzejki
- Mikołajki
- Wigilia szkolna
- Zabawa karnawałowa
- Dzień Babci i Dziadka
- Pasowanie na czytelnika
- Pierwszy Dzień Wiosny
- Dzień Ziemi
- Poranek Wielkanocny
- Święto Książki
- Dzień Ojca i Matki
- Dzień Dziecka
- Dzień Sportu
- Pożegnanie uczniów kończących szkołę

Istotnym elementem pracy wychowawczej w naszej szkole są uroczystości związane z obchodami ważnych świąt państwowych oraz imprezy kulturalno-rozrywkowe. Są one jedną z form integracji uczniów, nauczycieli oraz środowiska, w którym znajduje się szkoła. Podnoszą one wewnętrzny prestiż szkoły, jak również promują ją na zewnątrz, w obrębie innych szkół gminnych.

Uroczystości i imprezy tradycyjnie ujmowane w corocznie opracowanym i aktualizowanym kalendarzu imprez, stanowiącym załącznik do planu wychowawczego.

Uroczystości szkolne są

VIII. SAMORZĄDNOŚĆ - JAKO METODA WYCHOWAWCZA.

Samorząd Uczniowski - stanowi reprezentację społeczności uczniowskiej, jest przedstawicielem i rzecznikiem dzieci, współgospodarzem szkoły, organizatorem wewnętrznego życia szkolnego.

Samorząd Uczniowski jest znaczącym elementem pracy wychowawczej, a działalność samorządowa stanowi ważny egzamin przed przekroczeniem progu do odpowiedzialności, samodzielności i ponoszenia konsekwencji w życiu dorosłym.

Rozwój samorządności ma na celu :

- Inspirowanie samodzielnych działań uczniów w nauce, zabawie i pracy na rzecz szkoły i klasy; Uczniowie współuczestniczą w organizowaniu życia kulturalnego w szkole, identyfikują się z celami i zadaniami grupy.
- Wdrażanie do przejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły. Uczniowie potrafią sami przygotować imprezę szkolną, konkurs, akcję. Radzą sobie z napotkanymi problemami i krytycznie oceniają swój udział w realizacji zadania.

IX. ROZWÓJ INTELEKTUALNY UCZNIÓW

*CEL: POZNAWANIE UCZNIA I ZAPEWNIANIE MU POMOCY PEDAGOGICZNEJ, ZDROWOTNEJ I MATERIALNEJ.
ZWALCZANIE NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH.*

Zadanie szczegółowe	Uczeń potrafi:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
I. Kształtowanie właściwej postawy wobec ludzi.	1. Jest tolerancyjny w stosunku do ludzi o odmiennych poglądach, religii lub wyglądzie. 2. Dostrzega potrzeby własne i innych ludzi, zachowuje się asertywnie	○ realizacja programów profilaktycznych ○ przeprowadzanie godzin wychowawczych z wykorzystaniem dramy ○ stosowanie zabaw integracyjnych ○ udział uczniów w akcjach charytatywnych	Opiekun Samorządu Uczniowskiego Wychowawcy Samorząd Uczniowski Wychowawcy
II. Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej		○ ustalenie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej ○ pomoc materialna	Pedagog szkolny Dyrektor Odpowiedzialny nauczyciel

sytuacji materialnej.		dzieciom z rodzin najuboższych: - dożywianie - zorganizowanie wyprawek szkolnych - przygotowywanie dokumentacji związanej z przyznawaniem stypendiów	
III. Pomoc uczniom pochodzącym z rodzin borykających się z problemem alkoholowym.		- o poznanie sytuacji rodzinnej dzieci z rodzin z problemem alkoholowym - o spotkania z uczniami potrzebującymi rozmowy indywidualnej - o kierowanie na terapię psychologiczną - o pomoc w odrabianiu lekcji - o zajęcia wyrównawcze	Pedagog szkolny Wychowawcy, Nauczyciele
IV. Uświadomienie uczniom istniejących zagrożeń (nikotynizm, alkoholizm, narkomania,	1. Rozpoznaje zagrożenia. 2. Umie powiedzieć "nie".	- o pogadanki na tematy dotyczące zagrożeń oraz jak nim przeciwdziałać: - "Jak powiedzieć 'nie'?" - "Jak rozwiązywać konflikty?"	Pedagog szkolny, Wychowawcy klas, Nauczyciele przyrody i specjaliści PPP

agresja)	3. Zna konsekwencje zdrowotne wynikające ze stosowania używek	- "Przyczyny i skutki nałogów" ○ zajęcia „trening asertywności”, ○ ćwiczenia w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów	
V. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów.		○ rozmowy indywidualne z rodzicami i uczniami ○ ankiety, obserwacje uczniów ○ współpraca z opieką społeczną, Policją, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną	Wychowawcy, Pedagog, Nauczyciele wszystkich przedmiotów
VI. Analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych i dostosowywanie wymagań dydaktycznych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.		○ obserwacja uczniów ○ analiza osiąganych wyników ○ określanie mocnych i słabych stron ucznia ○ opracowywanie w zespołach przedmiotowych lub zespołach nauczycieli danej klasy zindywidualizowanych programów dostosowania wymagań	Wychowawcy, Pedagog, Dyrektor, Nauczyciele wszystkich przedmiotów

		edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia - o wdrażanie opracowanych programów i monitorowanie postępów ucznia - o organizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i dydaktyczno-wyrównawczych - o organizowanie nauczania indywidualnego dla dzieci przewlekle chorych - o organizowanie zajęć z terapii mowy	
VII. Opieka nad uczniem zdolnym		- o obserwacja uczniów - o analiza osiągniętych wyników - o określanie mocnych i słabych stron ucznia - o współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną - o w miarę możliwości zajęcia indywidualne z	Dyrektor, Wychowawcy, Pedagog, Nauczyciele wszystkich przedmiotów

		dziećmi zdolnymi - o zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych - o umożliwienie uczniom zdrowej rywalizacji w przedmiotowych i interdyscyplinarnych konkursach klasowych, międzyklasowych, ogólnoszkolnych i międzyszkolnych (organizowanie takich konkursów) - o przygotowanie uczniów uzdolnionych do udziału konkursach międzyszkolnych, powiatowych, wojewódzkich, ew. ogólnopolskich; motywowanie uczniów do udziału w nich - o prezentacja na forum szkolnym osiągnięć uczniów (wystawy wytworów uczniowskich, informacje o wynikach konkursów, pochwały na szkolnych apelach), listy gratulacyjne do	
--	--	--	--

		rodziców o wykorzystanie do indywidualnej pracy z uczniem zdolnym komputera i Internetu	
--	--	---	--

X. WSPÓŁPRACA RODZICÓW ZE SZKOŁĄ

Zadanie szczegółowe	Rodzic:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Stwarzanie przyjaznej atmosfery w czasie spotkań z rodzicami Aktywny udział rodziców w	1. Dobrze czuje się w szkole. 2. Zna swe prawa i obowiązki. 3. Zna i bezwzględnie stosuje obowiązującą w szkole "drogę	- o tworzenie podczas spotkań przyjaznej atmosfery - o prezentacja osiągnięć klasy (ucznia) - o spotkania indywidualne z wychowawcą lub nauczycielami innych przedmiotów - o systematyczne zapraszanie rodziców	Wychowawcy i rodzice Dyrektor szkoły Nauczyciele

życiu klasy i szkoły. Pedagogizacja rodziców	służbową" (wychowawca, dyrektor, kuratorium) w celu rozwiązania problemów dydaktycznych lub wychowawczych dziecka. 4. Współpracuje z nauczycielem i pozostałymi rodzicami. 5. W miarę swych możliwości i umiejętności uczestniczy w życiu klasy i szkoły. 6. Uzyskuje bieżące informacje o postępach edukacyjnych oraz zachowaniu	do licznego udziału w akademiach i świętach szkolnych ○ udział rodziców w lekcjach otwartych i innych zajęciach szkolnych oraz w pracach nad tworzeniem ważnych dokumentów szkolnych np. programu wychowawczego ○ rozmowy, dyskusje, proponowanie kontaktu ze specjalistami ○ pomoc w organizowaniu wycieczek, prelekcji, uroczystości szkolnych i imprez klasowych ○ organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i rodziców ○ udział w pracach na rzecz szkoły ○ pomoc w wykonywaniu niektórych środków dydaktycznych ○ spotkania z wychowawcami i	
--	---	--	--

	swego dziecka. 7. Uzyskuje wiedzę z zakresu dydaktyki i wychowania oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów swego dziecka.	zaproszonymi specjalistami	
--	--	---------------------------------------	--

XI. REALIZACJA ZADAŃ ZAWARTYCH W PROGRAMIE ZERO TOLERANCJI DLA PRZEMOCY W SZKOLE

(ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAPISÓW ROZDZIAŁU VII, OBEJMUJĄCEGO OBSZAR OŚWIATY I WYCHOWANIA)

Zadanie szczegółowe	Uczeń:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
I Poprawa bezpieczeństwa na terenie szkoły i jej najbliższym otoczeniu	○ Zna sposoby podniesienia wspólnego bezpieczeństwa na terenie szkoły. ○ Właściwie reaguje na wszelkie negatywne sytuacje występujące na terenie szkoły. ○ Rozumie celowość ujawniania wszelkich negatywnych zjawisk występujących na terenie szkoły	○ pogadanki, prelekcje, dyskusje ○ spotkania z policjantem, psychologiem, pedagogiem ○ realizacja uznanych programów w zakresie pierwszorzędowej profilaktyki społecznej	Dyrektor Pedagog szkolny Wychowawcy klas

II Udostępnienie szkoły dla uczniów i rodziców w czasie poza lekcyjnym		- o prowadzenie kół zainteresowań - o imprezy klasowe i szkolne - o wspólne spotkania dzieci, rodziców i nauczycieli - o organizowanie dla rodziców spotkań z zaproszonymi specjalistami (np. psychologiem, policjantem)	Dyrektor Wychowawcy klas Nauczyciele poszczególnych przedmiotów
III. Rozwijanie samorządności dzieci	o Jw. (zadanie: <i>Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej</i>)	o	Wychowawcy klas Opiekun Samorządu Szkolnego
IV. Rozwój działalności pozaszkolnej.	- o Potrafi zagospodarować swój wolny czas. - o Dbą o swój rozwój fizyczny i zdrowie psychiczne. - o Rozbudza i zaspokaja	- o organizowanie wycieczek, rajdów, wyjścia do kina, teatru, muzeum, - o udział uczniów w pozaszkolnych zawodach sportowych; współpraca szkoły z klubami sportowymi	Wszyscy nauczyciele

	swoje potrzeby intelektualne i kulturowe.		
V. Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych, rozszerzanie ich skali i zasięgu, rzeczywista poprawa ich dostępności		- o przeznaczenie pomieszczeń szkoły na sale, w których będą się odbywały zajęcia pozalekcyjne - o wyposażenie sal w odpowiednie narzędzia, pomoce dydaktyczne, materiał, sprzęt	Dyrektor
VI. Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego w relacji z równieśnikami i dorosłymi.	- o Potrafi funkcjonować w relacjach oficjalnych i prywatnych z dorosłymi i rówieśnikami. - o Zna i stosuje zasady grzeczności. - o Umie dobrać strój, maniery i sposób wyśławiania się stosownie do okoliczności.	o realizacja zajęć obejmujących savoir-vivre	Wszyscy nauczyciele

VII. Budowanie poczucia tożsamości i poczucia bezpieczeństwa jako sposób eliminowania frustracji, stanowiącej poważne źródło agresji	- o Zna świat, w którym żyje - o region, jego historię, ciekawostki, przyrodę - o Potrafi nawiązać relacje interpersonalne	- o wycieczki po najbliższej okolicy - o poszukiwanie piękna w otoczeniu (fotografia, architektura, przyroda) - o spotkania z ciekawymi ludźmi z najbliższego środowiska - o zajęcia integrujące uczniów w grupie rówieśniczej	Wszyscy nauczyciele
VIII. Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie.	- o Potrafi bezpiecznie korzystać z zasobów Internetu. - o Rozumie celowość stawianych mu ograniczeń w dostępie do informacji zawartych w sieci.	o stosowanie oprogramowania zabezpieczającego komputery w szkole przed dostępem nieletnich użytkowników do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju psychicznego uczniów.	Dyrektor Nauczyciele informatyki Wszyscy nauczyciele wykorzystujący na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych Internet
IX. Edukacja medialna w ramach ścieżki międzyprzedmiotowej	- o Świadomie i odpowiedzialnie korzysta ze środków masowej komunikacji. - o Segreguje	o dyskusje nad zawartością merytoryczną i sposobem przekazu informacji w wybranych artykułach prasowych,	Nauczyciel j. polskiego Wychowawcy klas Bibliotekarz

	informacje i krytycznie je odbiera. ○ Zachowuje dystans i krytycyzm wobec informacji przekazywanych przez media. ○ Odróżnia fikcję od rzeczywistości w przekazach medialnych, informację od perswazji	programach telewizyjnych i radiowych, reklamach itd.)	
--	---	--	--

XII. Pomoc dziecku i rodzinie

Cel	Zadanie	Sposób realizacji	Ewaluacja
Pomoc dziecku i rodzinie	1. Emigracja zarobkowa rodziców i jej wpływ na dzieci /	○ rozeznanie zjawiska wśród uczniów ○ organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych wg wynikających potrzeb /korzystanie z projektów UE/	Ankiety Rozmowy Obserwacja

	eurosieroty/ 2. Doskonalenie i rozwijanie form organizacji wolnego czasu dzieci i młodzieży, w tym wychowania do kultury 3. Psychoedukacja rodziców 4. Interwencja kryzysowa dla dzieci i młodzieży	- o pomoc Poradni Specjalistycznych i organizacji pozarządowych/ prelekcje, pogadanki, warsztaty/ - o rozpoznawanie potrzeb, kierowanie uczniów do Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno - Terapeutycznej na zajęcia	Obserwacja Rozmowy Ankiety Rozmowy Opinie Rozmowy
Wspomaganie funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodzin zagrożonych dysfunkcją	1. Kierowanie osób potrzebujących do punktów wsparcia psychologiczno - pedagogicznego 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego	- o rozpoznawanie potrzeb w tym zakresie - o pomoc finansowa - stypendia , program „ Wyprawka szkolna”	Rozmowy Obserwacja Rozmowy Analiza dokumentacji

XIII. MONITOROWANIE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Monitorowaniu, czyli ciągłemu rejestrowaniu postępów w realizacji programu podlegać będzie:

- plan pracy wychowawczej wychowawcy klasowego i jego realizacja;
- tematyka zebrań z rodzicami oraz frekwencja na zebraniach;
- organizacja, cele wycieczek szkolnych;
- zadania, plany pracy zajęć pozalekcyjnych;
- organizacja przebiegu imprez i uroczystości szkolnych;
- współpraca z pedagogiem i logopedą / ilość konsultacji/;
- realizacja zadań podjęte wobec uczniów mających trudną sytuację rodzinną;

XIV. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Ewaluacja program wychowawczego nastąpi przez:

- Analizę wdrażania treści wychowawczych zawartych w programach
- Ścieżek edukacyjnych
- Wyniki kontroli wewnątrzszkolnej i zewnętrznej .

Program wychowawczy poddawany będzie ustawicznej ewaluacji i weryfikowany według potrzeb.

Wszyscy nauczyciele w trakcie roku szkolnego będą zwracać uwagę na atrakcyjność i potrzebę funkcjonowania poszczególnych elementów programu. Będą obserwować zaangażowanie, zainteresowanie i postawy uczniów przy realizacji kolejnych punktów programu i przełożą swoje spostrzeżenia oraz sugestie i opinie rodziców.

Zmiany do Programu Wychowawczego wprowadza Rada Pedagogiczna na posiedzeniu, po zaopiniowaniu ich przez Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski.

Sposoby ewaluacji

- ankieta
- analiza dokumentacji szkolnej
- rozmowy z uczniami i rodzicami
- spotkania Rady Rodziców poświęcone pracy wychowawczej szkoły

- hospitacje
- obserwacja
- inne

XV. USTALENIA KOŃCOWE

Tryb przeprowadzania zmian do programu wychowawczego szkoły.

Program Wychowawczy może być zmieniony wskutek wniosku uczniów, nauczycieli lub rodziców w wyniku uchwały Rady Pedagogicznej.

Nadzór nad realizacją zadań Programu Wychowawczego.

Nadzór nad realizacją zadań programu wychowawczego sprawuje Zespół Wychowawczy powołany przez Dyrektora Szkoły. Zespół Wychowawczy zobowiązany jest monitorować proces realizacji zadań programu wychowawczego, poprzez zbieranie wiadomości, między innymi od pedagoga, wychowawców, dyrektora, przewodniczących zespołów przedmiotowych, uczniów i rodziców.

Rada Pedagogiczna Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Harkabuzie Uchwałą nr 5/3/12/13
zatwierdziła niniejszy Program wychowawczy po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Rodziców i Samorządu
Uczniowskiego.

Załącznik nr 1 do Programu Wychowawczego Szkoły

Plan wychowawczy dla klasy I

rok szkolny 2012/2013

I.

Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki

Uczeń :

- zna swoje mocne strony, dostrzega i docenia własne sukcesy, potrafi pozytywnie myśleć o samym sobie,
- dąży do stawania się indywidualnością, do bycia docenianym i niepowtarzalnym,
- okazuje wytrwałość w pokonywaniu trudności,
- rozwija różne aspekty własnej aktywności,
- odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie,
- rozpoznaje, opisuje i dzieli się własnymi uczuciami,
- podejmuje decyzje, akceptuje decyzje innych, które są różne od jego własnych,
- potrafi oprzeć się naciskom grupy,
- umie odmówić, przeciwstawić się, potrafi powiedzieć “nie” w klasie, w układach koleżeńskich,
- radzi sobie z drobnymi wyrzeczeniami,
- rozumie, że ma możliwość wpływania na własne samopoczucie,
- wie jak zbudowane jest ciało,
- wie co zrobić dla utrzymania zdrowego ciała, /dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych/
- potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy
- wyraża siebie poprzez własną aktywność twórczą,
- rozwija indywidualne zainteresowania artystyczne,

- poszukuje wartościowych książek oraz kształcących programów radiowo–telewizyjnych, przeżywa radość w obcowaniu z przyrodą.

Zadania

1. Rozwijanie podmiotowej tożsamości dziecka.
2. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości u dzieci.
3. Rozwijanie wiary we własne możliwości.
4. Ukazywanie możliwości i kształtowanie umiejętności radzenia sobie własnymi emocjami.
5. Rozwijanie poczucia samodzielności i niezależności.
6. Uczenie zachowań asertywnych.
7. Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
8. Rozwijanie wyobraźni i postaw twórczych.
9. Budzenie wrażliwości estetycznej.
10. Wdrażanie do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
11. Umożliwienie poznania własnego środowiska, budzenie ciekawości w stosunku do najbliższego otoczenia.
2. 12. Przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
3. 13. Uczenie właściwego odbioru i wykorzystania mediów

II.

Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości istotnych dla grupy

Uczeń:

- docenia wzajemną pomoc,
- potrafi pomagać i opisywać uczucia towarzyszące tej pomocy,
- umie wyrażać szacunek do innych ludzi, oczekuje szacunku ze strony innych,
- rozpoznaje, rozumie i akceptuje uczucia innych ludzi
- potrafi uważnie słuchać innych,
- formułuje informacje zwrotne,
- potrafi koncentrować swoją uwagę podczas wykonywanych czynności,
- przewiduje konsekwencje własnego postępowania,
- jest świadomy odpowiedzialności za swoje zachowanie i pracę w grupie,
- przestrzega zasad kulturalnego zachowania się,
- umie przeproszać i przebaczać,
- współdecyduje w planowaniu i realizacji zadań klasowych,
- zna zwyczaje i obchodzi święta klasowe,
- uczestniczy w imprezach okolicznościowych integrujących uczniów i rodziców,
- interesuje się historią i tradycjami szkoły,
- dba o czystość i porządek w otoczeniu,
- szanuje rzeczy, książki i sprzęt szkolny,
- systematycznie odrabia zadania domowe i przygotowuje się do lekcji.
- identyfikuje się swoją rodziną i jej tradycjami, rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania

Zadania

1. Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
2. Rozwijanie wzajemnego szacunku.
3. Rozwijanie wrażliwości empatycznej, rozumienia empatycznego.
4. Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego komunikowania się z innymi.
5. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji.
6. Wspomaganie budowania atmosfery wzajemnego zaufania i przyjaźni w klasie.
7. Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
8. Wdrażanie do czynnego udziału w pracach domowych i odpowiedzialności za wykonywanie stałych obowiązków.
9. Wzmacnianie więzi rodzinnych.

III.

Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.

Uczeń :

- o szanuje odrębność innych,
- o rozumie potrzeby innych ludzi,
- o jest życzliwy dla kolegów, wykazuje troskę o innych,
- o szanuje cudzą własność,
- o pomaga słabszym,

- o zna i szanuje tradycje i bohaterów narodowych,
- o czuje współodpowiedzialność za stan środowiska,
- o dąży do częstego kontaktu z przyrodą,
- o jest wrażliwy na piękno przyrody

Zadania

1. Kształtowanie postaw prospołecznych.
2. Rozwijanie wrażliwości na odrębne wartości własnego narodu.
3. Rozwijanie tolerancji dla odmienności kultury innych narodów.
4. Kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska naturalnego

Wartości	Ogólne zadania wychowawcze	Efekty (postawy, zachowania)	Sposób realizacji
II. Kształtowanie wrażliwości	<i>Poznajemy się wzajemnie</i>	Uczeń pamięta nazwę szkoły i adres, imię i nazwisko dyrektora oraz swojego wychowawcy, zna układ pomieszczeń w szkole, zna imiona kolegów i koleżanek, odpowiednio ich używa, nawiązuje kontakty z dziećmi z innych klas.	Edukacja społeczno-przyrodniczna, edukacja, polonistyczna z elementami kultury, edukacja artystyczno-techniczna, edukacja motoryczno-zdrowotna, pogadanki, gry dramowe, gry i zabawy muzyczno-ruchowe, odpowiednia lektura, wycieczki, spacer, obserwacje, spotkania z policjantem, Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, bal karnawałowy, wspólne zabawy między zajęciami, pełnienie określonych ról w klasie, gazetki okolicznościowe.

<i>Pomagamy sobie</i>	Uczeń jest opiekuńczy w stosunku do kolegów, jest szczery i otwarty na problemy innych, potrafi nieść pomoc i służyć radą słabszemu koledze, potrafi zaopiekować się chorym kolegą, jest wrażliwy na krzywdę innych, wyraża gotowość niesienia pomocy słabszym fizycznie kolegom.	
<i>Jesteśmy wzorem dla innych</i>	Uczeń zna i respektuje normy zachowania w szkole przestrzega regulaminu klasy, potrafi uważnie słuchać tego, co ma do przekazania nauczyciel, jest pracowity i obowiązkowy, stosuje zwroty grzecznościowe, przyjmuje prawidłową postawę przy rozmowie z pracownikami szkoły, umie kulturalnie zachować się w miejscu publicznym, aktywnie uczestniczy w życiu klasy.	
<i>Przyjaźnimy się</i>	Uczeń potrafi współdziałać w grupie, zgodnie współuczestniczyć w zabawie, jest koleżeński i miły, potrafi zauważyć pozytywne cechy u kolegi, umie pozyskać przyjaciół, potrafi cenić przyjaźń, potrafi być dobrym kolegą, potrafi proponować ciekawą zabawę.	
<i>Opanowujemy negatywne emocje</i>	Uczeń umie określić i wyrazić swoje uczucia wobec innych, potrafi odróżnić dobry żart od złego, umie żartować nie ośmieszając innych, potrafi rozwiązać konflikt bez użycia przemocy, godnie znosi porażki, opanowuje swój gniew i złość.	
<i>Wzajemne stosunki między dziewczynkami a chłopcami</i>	Uczeń rozumie i stosuje zasadę „pierwszeństwa dziewcząt”, jest „rycerski” wobec koleżanek.	

	<i>Pełnimy różne funkcje</i>	Uczeń zna swoje obowiązki, jest wzorowym dyżurnym, pełni nadane role klasowe (przewodniczący, zastępca przewodniczącego), chętnie uczestniczy w pracach na rzecz klasy, potrafi zaakceptować przydzielone mu obowiązki.	
	<i>Zdobywamy sympatię innych</i>	Uczeń jest zawsze miły, uczynny i koleżeński w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami, często się uśmiech, zaprasza nieśmiałych kolegów do wspólnej zabawy.	
	<i>Czy możemy zaufać każdemu człowiekowi?</i>	Uczeń jest ostrożny w kontaktach z osobami nieznanymi, wie jak się zachować, wie kiedy mówić „nie”.	
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Znamy symbole narodowe</i>	Uczeń zna symbole narodowe (godło, flaga narodowa, hymn), umie się o nich wypowiadać, okazuje należyty szacunek.	Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych (uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, ślubowanie i pasowanie na ucznia), udział w uroczystych akademiach, wykonanie flagi państwowej, śpiewanie hymnu narodowego i hymnu szkoły, zachowanie odpowiedniej postawy podczas śpiewania hymnu, wycieczki, spacer po najbliższej okolicy, obserwacje, „Andrzejki”, „Mikołajki”, szkolna Wigilia, powitanie wiosny, edukacja polonistyczna, edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja artystyczno-techniczna.
	<i>Jesteśmy Polakami</i>	Uczeń wie, że jest Polakiem i jest z tego dumny, zna barwy Ojczyzny, umie zaśpiewać hymn narodowy, umie zachować powagę w czasie uroczystości, wie jak się zachować podczas śpiewania hymnu narodowego, rozumie potrzebę i pragnie pokoju na całym świecie.	
	<i>Znamy swój kraj</i>	Uczeń rozumie sens słów: moja miejscowość, mój kraj, moje miejsce na Ziemi, zna ciekawe wydarzenia z historii największych miast polski, rozumie, że wiele miast ma swoją bogatą historię, którą warto badać i poznać, zna elementy kultury regionalnej (herb, opowiadania związane ze swoją miejscowością i okolicą, zna zabytki).	

	<i>Znamy tradycję i obrzędy ludowe</i>	Uczeń zna tradycje świąteczne i związane z nimi obrzędy, bierze udział w organizowaniu ich w swoim środowisku (szkoła, dom rodzinny).	
II. Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości	<i>Znamy swoje miejsce w rodzinie</i>	Uczeń zna pojęcie rodzina, zna swoje miejsce w rodzinie, zna członków rodziny najbliższej i dalszej, zna imiona członków rodziny, rozumie pojęcie najstarsza osoba w rodzinie, zna stosunki pokrewieństwa w rodzinie, wypowiada się na temat rodzeństwa i wykazuje do niego pozytywny stosunek, potrafi przyjąć nowego członka rodziny, umie zaopiekować się w sposób odpowiedzialny młodszym rodzeństwem.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno – przyrodnicza oraz artystyczna – techniczna, pogadanki, lektura, obserwacje, obchodzenie uroczystości rodzinnych, Dzień Dziecka, wykonywanie upominków i laurek z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, Dnia Babcia i Dnia Dziadka.
	<i>Mieszkanie jest naszym miejscem pracy i wypoczynku</i>	Uczeń wykazuje pozytywny stosunek do tradycji rodzinnych, rozumie potrzebę pomagania w domu, potrafi właściwie zachować się w czasie odwiedzin, umie kulturalnie przyjmować gości, włącza się w organizowanie uroczystości rodzinnych.	
	<i>Dorastamy w miłości</i>	Uczeń rozumie potrzebę okazywania miłości najbliższym, potrafi wyrażać uczucia wobec członków rodziny, rozumie, co znaczy miłość matki do dziecka, potrafi pomagać mamie, pamięta o ważnych uroczystościach rodzinnych, umie złożyć życzenia, potrafi wyrazić wdzięczność dla rodziców za okazaną mu troskę.	
I. Wspieranie dążeń dziecka	<i>Potrafimy dojrzałe się zachować</i>	Uczeń potrafi radzić sobie w sytuacjach wymagających podstawowych umiejętności praktycznych, zna swoje dane identyfikacyjne, bierze aktywny udział w pracach na rzecz klasy, szkoły, środowiska.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno-przyrodnicza, pogadanki, obserwacje, wycieczki, konkursy, gry dramowe, spotkania z rówieśnikami z innych klas, dokonanie samooceny.

	<i>Mamy silną wolę</i>	Uczeń potrafi być uczciwy w stosunku do drugiej osoby, nie zabiera cudzych rzeczy, nie używa siły w stosunku do innych osób szczególnie słabszych, potrafi mówić prawdę, umie prosić o pomoc, potrafi wzruszyć się i współczuć, rozumie znaczenie nagrody i kary, odróżnia dobre czyny od złych, potrafi docenić dobroć, pracowitość, wyrozumiałość, umie przeprosić za popełniony nietakt, potrafi być sprawiedliwy w osądach innych.	
	<i>Dbamy o higienę – osobistą</i> <i>Dbamy o swoje zdrowie</i> <i>Zdrowo się odżywiamy i odpoczywamy</i> <i>Dbamy o swoje bezpieczeństwo</i>	Uczeń rozumie potrzebę mycia się, zna przybory do mycia i ich przeznaczenie, stosuje zasady higieny, rozumie sens zorganizowania w klasie kąca czystości, prawidłowo myje zęby, umie używać chusteczki do nosa, którą zawsze ma przy sobie, dba o swój wygląd zewnętrzny. Uczeń wie, na czym polega praca lekarza i pielęgniarki, przestrzega rad lekarza, umie właściwie zachować się w gabinecie lekarskim, poprawnie zachowuje się podczas wizyty u chorego kolegi, rozumie potrzebę i dba o czystość sali lekcyjnej, nie hałasuje i unika hałasu jako czynnika szkodliwego dla zdrowia, ma nawyk wietrzenia pomieszczeń. Uczeń zna walory odżywcze warzyw, owoców i mleka, potrafi czynnie odpoczywać, racjonalnie korzysta z komputera i telewizji. Uczeń potrafi bezpiecznie poruszać się po budynku szkolnym, bezpiecznie korzysta z drogi w różnych porach dnia i roku, bezpiecznie zachowuje się podczas zajęć ruchowych.	Edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja polonistyczna, artystyczno-techniczna i ruchowa, spotkania z pielęgniarką szkolną, wizyty u p. stomatologa, pogadanki, konkursy, zabawy na świeżym powietrzu, urządzenie w klasie kąca czystości, dbanie o porządek w klasie podczas wspólnego śniadania oraz w stołówce szkolnej podczas obiadu.

III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy częścią środowiska, w którym żyjemy</i>	Uczeń dostrzega piękno otaczającej go przyrody, umie właściwie zachować się w kontaktach z przyrodą, umie obserwować otaczające go środowisko, rozumie, że człowiek jest częścią przyrody, pomaga zwierzętom w przetrwaniu zimy, umie odpowiedzialnie zaopiekować się zwierzątkiem (pies, kot, rybki itp.), roślinką, ma poczucie odpowiedzialności za ich stan, dba o rośliny w klasie i w domu, umie zasadzić roślinkę.	Udział w konkursie z okazji Światowego Dnia Ziemi, wycieczki, obserwacje, pogadanki, spacer, edukacja społeczno-przyrodnicza, polonistyczna, artystyczno-techniczna, kącik zieleni w klasie, udział w akcji dokarmiania ptaków w okresie zimy, udział w akcji Sprzątanie Świata
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Chcemy wiedzieć więcej</i>	Uczeń potrafi rozwijać swoje zainteresowania, umie korzystać z różnych źródeł wiedzy, systematycznie (szczególnie w drugim semestrze) odwiedza bibliotekę szkolną, gromadzi bibliotekę domową, czyta ulubione czasopisma dla dzieci, ogląda wybrane programy telewizyjne przeznaczone dla dzieci, uczestniczy w przedstawieniach i koncertach w szkole, wyjazdach do teatru, kina.	

	<i>Szanujemy pracę swoją i innych</i>	Uczeń dostrzega korzyści płynące z pracy ludzkiej, rozumie potrzebę i konieczność pracy rodziców, rozumie konieczność istnienia różnych zawodów, dba o powierzony sprzęt i troszczy się o estetykę swojego otoczenia, potępia wandalizm, widzi jego złe skutki i głupotę.	
	<i>Jesteśmy dobrymi pracownikami – uczniami</i>	Uczeń systematycznie przygotowuje się do zajęć, zawsze posiada wszystkie potrzebne przybory szkolne, przychodzi punktualnie na zajęcia, dba o własne podręczniki i zeszyty, rozpoczęte prace zawsze doprowadza do końca, prawidłowo planuje wykonanie zadania, dba o porządek w miejscu swojej pracy, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.	
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy tolerancyjni</i>	Uczeń jest tolerancyjny w stosunku do ludzi innych wyznań, potrafi uszanować odmiennność poglądów ludzi innej wiary.	Edukacja polonistyczna, artystyczno-techniczna, lekcje religii, udział w rekolekcjach.
	<i>Znamy swoją wiarę</i>	Uczeń zna zasady swojej wiary, postępuje zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami, potrafi odpowiednio zachować się w miejscach kultu religijnego, rozwija swój kontakt z Bogiem na lekcjach katechezy i rekolekcjach.	

Plan pracy wychowawczej dla klasy II na rok szkolny 2012/2013

I.

Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki

Uczeń :

- zna swoje mocne strony, dostrzega i docenia własne sukcesy, potrafi pozytywnie myśleć o samym sobie,
- dąży do stawania się indywidualnością, do bycia docenianym i niepowtarzalnym,
- okazuje wytrwałość w pokonywaniu trudności,
- rozwija różne aspekty własnej aktywności,
- odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie,
- rozpoznaje, opisuje i dzieli się własnymi uczuciami,
- podejmuje decyzje, akceptuje decyzje innych, które są różne od jego własnych,
- potrafi oprzeć się naciskom grupy,
- umie odmówić, przeciwstawić się, potrafi powiedzieć “nie” w klasie, w układach koleżeńskich,
- radzi sobie z drobnymi wyrzeczeniami,
- rozumie, że ma możliwość wpływania na własne samopoczucie,
- wie jak zbudowane jest ciało,
- wie co zrobić dla utrzymania zdrowego ciała, /dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych/
- potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy
- wyraża siebie poprzez własną aktywność twórczą,
- rozwija indywidualne zainteresowania artystyczne,
- poszukuje wartościowych książek oraz kształcących programów radiowo–telewizyjnych, przeżywa radość w obcowaniu z przyrodą.

Zadania

1. Rozwijanie podmiotowej tożsamości dziecka.
2. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości u dzieci.
3. Rozwijanie wiary we własne możliwości.
4. Ukazywanie możliwości i kształtowanie umiejętności radzenia sobie własnymi emocjami.
5. Rozwijanie poczucia samodzielności i niezależności.
6. Uczenie zachowań asertywnych.
7. Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
8. Rozwijanie wyobraźni i postaw twórczych.
9. Budzenie wrażliwości estetycznej.
10. Wdrażanie do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
11. Umożliwienie poznania własnego środowiska, budzenie ciekawości w stosunku do najbliższego otoczenia.
4. 12. Przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
- 5.
13. Uczenie właściwego odbioru i wykorzystania mediów

II.

Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości istotnych dla grupy

Uczeń:

- docenia wzajemną pomoc,
- potrafi pomagać i opisywać uczucia towarzyszące tej pomocy,
- umie wyrażać szacunek do innych ludzi, oczekuje szacunku ze strony innych,
- rozpoznaje, rozumie i akceptuje uczucia innych ludzi
- potrafi uważnie słuchać innych,
- formułuje informacje zwrotne,
- potrafi koncentrować swoją uwagę podczas wykonywanych czynności,
- przewiduje konsekwencje własnego postępowania,
- jest świadomy odpowiedzialności za swoje zachowanie i pracę w grupie,
- przestrzega zasad kulturalnego zachowania się,
- umie przeproszać i przebaczać,
- współdecyduje w planowaniu i realizacji zadań klasowych,
- zna zwyczaje i obchodzi święta klasowe,
- uczestniczy w imprezach okolicznościowych integrujących uczniów i rodziców,
- interesuje się historią i tradycjami szkoły,
- dba o czystość i porządek w otoczeniu,
- szanuje rzeczy, książki i sprzęt szkolny,
- systematycznie odrabia zadania domowe i przygotowuje się do lekcji.
- identyfikuje się swoją rodziną i jej tradycjami, rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania

Zadania

1. Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
2. Rozwijanie wzajemnego szacunku.
3. Rozwijanie wrażliwości empatycznej, rozumienia empatycznego.
4. Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego komunikowania się z innymi.
5. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji.
6. Wspomaganie budowania atmosfery wzajemnego zaufania i przyjaźni w klasie.
7. Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
8. Wdrażanie do czynnego udziału w pracach domowych i odpowiedzialności za wykonywanie stałych obowiązków.
9. Wzmacnianie więzi rodzinnych.

III.

Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.

Uczeń :

- o szanuje odrębność innych,
- o rozumie potrzeby innych ludzi,
- o jest życzliwy dla kolegów, wykazuje troskę o innych,
- o szanuje cudzą własność,
- o pomaga słabszym,

- o zna i szanuje tradycje i bohaterów narodowych,
- o czuje współodpowiedzialność za stan środowiska,
- o dąży do częstego kontaktu z przyrodą,
- o jest wrażliwy na piękno przyrody

Zadania

1. Kształtowanie postaw prospołecznych.
2. Rozwijanie wrażliwości na odrębne wartości własnego narodu.
3. Rozwijanie tolerancji dla odmienności kultury innych narodów.
4. Kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska naturalnego

Wartości	Ogólne zadania wychowawcze	Efekty (postawy, zachowania)	Sposób realizacji
II. Kształtowanie wrażliwości	<i>Poznajemy się wzajemnie</i>	Uczeń pamięta nazwę szkoły i adres, imię i nazwisko dyrektora oraz swojego wychowawcy, zna pracowników szkoły oraz ich funkcje służbowe (sekretarka, woźny, logopeda, pedagog, pielęgniarka itp.), potrafi odnaleźć w szkole poszczególnych nauczycieli, wie, gdzie są klaso-pracownie.	Edukacja społeczno-przyrodniczna, edukacja, polonistyczna z elementami kultury, edukacja artystyczno-techniczna, edukacja motoryczno-zdrowotna, pogadanki, gry dramowe, gry i zabawy muzyczno-ruchowe, odpowiednia lektura, wycieczki, spacer, obserwacje, spotkania z policjantem, Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, bal karnawałowy, wspólne zabawy między zajęciami, pełnienie określonych ról w klasie, gazetki okolicznościowe.

	<i>Pomagamy sobie</i>	Uczeń wie jak i kiedy pomóc koledze w trudnej sytuacji – służy radą, wsparciem i wiedzą na dany temat, potrafi pomóc słabszemu fizycznie, potrafi zaopiekować się młodszym kolegą, jest opiekuńczy, wrażliwy na krzywdę innym, uczynny wobec kolegów i osób dorosłych, chętnie pożycza swoje rzeczy innym.	
	<i>Jesteśmy wzorem dla innych</i>	Uczeń respektuje ustalone normy postępowania w grupie, przestrzega regulaminu klasy i szkoły, potrafi zgodnie współpracować w zadaniach grupowych, jest pracowity i obowiązkowy, potrafi kulturalnie słuchać innych, chętnie wykonuje polecenia, jest tolerancyjny wobec inności wyglądu, zachowania kolegów, potrafi pracować nie przeszkadzając innym, potrafi dokonać samooceny, korzystać ze swoich praw, przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w każdej sytuacji.	
	<i>Zdobywamy sympatię innych – jesteśmy przyjaciółmi</i>	Uczeń używa zwrotów grzecznościowych w kontaktach z innymi, często się uśmiecha, jest życzliwy w kontaktach z rówieśnikami, potrafi cieszyć się sukcesami innych, jest inicjatorem ciekawych zabaw zespołowych, jest akceptowany w grupie rówieśniczej, potrafi być szczery, otwarty, zgodnie współdziała z innymi, podczas pracy i zabawy liczy się z potrzebami i życzeniami innych, potrafi dochować tajemnicy.	

	<i>Opanowujemy negatywne emocje</i>	Uczeń potrafi opanować złość i gniew w sytuacjach konfliktowych, samodzielnie <u>nie</u> wymierza sprawiedliwości, pokojowo rozwiązuje konflikty i wyjaśnia nieporozumienia bez stosowania agresji i przemocy, potrafi przyznać się do winy, umie ponosić konsekwencje swoich czynów, potrafi przeprosić za niestosowne zachowanie.	
	<i>Pełnimy różne funkcje</i>	Uczeń potrafi pełnić nadane mu role i funkcje klasowe (przewodniczący, zastępca przewodniczącego), odpowiedzialnie pełni zadania ważne dla zespołu klasowego, potrafi zaakceptować przydzielone mu obowiązki, jest słowny w podjętych zobowiązaniach.	
	<i>Czy możemy zaufać każdemu człowiekowi?</i>	Uczeń jest ostrożny w kontaktach z osobami nieznanymi, wie jak się zachować, wie kiedy mówić „nie”.	
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Znamy symbole narodowe</i>	Uczeń zna nazwę swojej Ojczyzny, jej barwy i godło, potrafi zaśpiewać hymn narodowy, czuje się emocjonalnie racjonalnie związany z Ojczyzną, jest dumny z tego, że jest Polakiem, przejawia uczucia więzi narodowej i patriotycznej zaangażowania w związku z teraźniejszością i przeszłością własnego kraju, szanuje język i symbole narodowe.	Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych (uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego), udział w uroczystych akademiach, wykonanie flagi państwowej, śpiewanie hymnu narodowego i hymnu szkoły, zachowanie odpowiedniej postawy podczas śpiewania hymnu, wycieczki, spacer po najbliższej okolicy, obserwacje, „Andrzejki”, „Mikołajki”, klasowa Wigilia, powitanie wiosny, edukacja polonistyczna, edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja artystyczno-techniczna.

	<i>Znamy swój kraj</i>	Uczeń rozumie sens słów: moja miejscowość, mój kraj, moje miejsce na Ziemi, zna ciekawe wydarzenia z historii największych miast polski, rozumie, że wiele miast ma swoją bogatą historię, którą warto badać i poznać, zna elementy kultury regionalnej (herb poznania, opowiadania związane ze swoją miejscowością i okolicą, zna wybrane zabytki Poznania).	
	<i>Nasze dziedzictwo kulturowe</i>	Uczeń przejawia szacunek dla obrzędów i zwyczajów nawiązujących do życia naszych przodków, bierze aktywny udział w kultywowaniu regionalnych tradycji.	
II. Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości	<i>Znamy swoje miejsce w rodzinie</i>	Uczeń ma świadomość swojego miejsca w rodzinie, dostrzega ważność różnic i wspólnych cech rodzinnych, zna stosunki pokrewieństwa członków w rodzinie, zna imiona członków rodziny, wypowiada się na temat rodzeństwa i wykazuje do niego pozytywny stosunek, umie w sposób odpowiedzialny zaopiekować się młodszym rodzeństwem.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno – przyrodnicza oraz artystyczna – techniczna, pogadanki, lektura, obserwacje, obchodzenie uroczystości rodzinnych, Dzień Dziecka, wykonywanie upominków i laurek z okazji Dnia Matki i Dnia Ojca, Dnia Babcia i Dnia Dziadka.
	<i>Mieszkanie jest naszym miejscem pracy i wypoczynku</i>	Uczeń potrafi dbać o porządek w swoim pokoju, w swoim kątku zabaw i nauki, bierze aktywny udział w pracach rodziny, zna swoje stałe obowiązki i rzetelnie się z nich wywiązuje, pamięta o swoich zobowiązaniach wobec najbliższych, włącza się w organizowanie uroczystości rodzinnych, swój wolny czas chętnie spędza w gronie rodzinnym.	

	<i>Dorastamy w miłości</i>	Uczeń ma poczucie bezpieczeństwa wśród członków swojej rodziny, jest dumny z przynależności do niej, czuje się uczuciowo z nią związany, potrafi wczuwać się w smutki najbliższych, potrafi podzielić się z nimi swoimi problemami i radościami, umie okazywać i wyrażać swoje uczucia (szacunku, miłości, wdzięczności) w sposób werbalny i poza werbalny, posiada świadomość tego czego oczekuje od rodziny i rodzina od niego.	
I . Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki	<i>Potrafimy dojrzałe się zachować</i>	Uczeń umie radzić sobie w sytuacjach trudnych, wymagających podstawowych umiejętności praktycznych, potrafi podejmować decyzje korzystne dla wszystkich członków grupy, jest słowny w podjętych przez siebie zobowiązaniach, wyraża chęć niesienia pomocy w razie potrzeby, potrafi wczuwać się w smutki i radości innych, potrafi przyznawać się do błędów i je naprawiać, umie przeprosić za popełniony nietakt, umie mówić prawdę, jest obiektywny w wyrażaniu swoich opinii, umie poprosić o pomoc starszego kolegę lub osobę dorosłą, bierze aktywny udział w pracach na rzecz klasy, szkoły i środowiska, zna swoje dane identyfikacyjne, potrafi współzawodniczyć, nie zabiera cudzych rzeczy, rozumie znaczenie nagrody i kary, odróżnia dobre czyny od złych.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno-przyrodnicza, pogadanki, obserwacje, wycieczki, konkursy, gry dramowe, spotkania z rówieśnikami z innych klas, dokonanie samooceny.

Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki	<i>Dbamy o swoje zdrowie</i>	Uczeń rozumie potrzebę mycia się, zna przybory do mycia i ich przeznaczenie, rozumie sens zorganizowania w klasie kąpika czystości, rozumie zasady pozwalające zachować zdrowie i urodę, przestrzega zasad higieny, zawsze posiada chusteczkę do nosa, dba o swój wygląd zewnętrzny, dba o swoje zęby, systematycznie odwiedza stomatologa szkolnego.	
	<i>Zdrowo się odżywiamy i odpoczywamy</i>	Uczeń rozumie potrzebę ruchu na świeżym powietrzu, potrafi czynnie wypoczywać, umie zaplanować sprzątanie, posiada nawyk wietrzenia pomieszczeń, zna walory odżywcze mleka, warzyw i owoców, wie jak racjonalnie korzystać z telewizji i komputera, nie hałasuje i unika hałasu, bierze aktywny udział w zawodach sportowych.	
	<i>Dbamy o swoje bezpieczeństwo</i>	Uczeń zna rodzaje i znaczenie znaków drogowych, respektuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania się na drodze, zachowuje się bezpiecznie podczas zajęć ruchowych, bezpiecznie porusza się po budynku szkoły, zna drogę ewakuacyjną szkoły, wie jak zachować się na wypadek zagrożenia pożarowego, umie zachować się w czasie znalezienia niewypału.	

III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy częścią środowiska, w którym żyjemy</i>	Uczeń dostrzega piękno otaczającej go przyrody, umie właściwie zachować się w kontaktach z przyrodą, jest opiekuńczy wobec zwierząt z najbliższego otoczenia, jest wrażliwy na krzywdę zwierząt, umie pomagać i ma poczucie odpowiedzialności za ich stan, rozwija swoje zainteresowania przyrodnicze, prezentuje postawę badacza przyrody.	Udział w konkursie z okazji Światowego Dnia Ziemi, wycieczki, obserwacje, pogadanki, spacer, edukacja społeczno-przyrodnicza, polonistyczna, artystyczno-techniczna, kąpiel w klasie, udział w akcji dokarmiania ptaków w okresie zimy, udział w akcji Sprzątanie Świata
	<i>Chronimy środowisko naturalne</i>	Uczeń rozumie potrzebę i wie, dlaczego należy chronić środowisko naturalne, rozumie słowo ekologia, potrafi działać w obronie Ziemi, jest miłośnikiem przyrody i wie jak ją chronić, posiada nawyk dokarmiania zwierząt zimą, rozumie potrzebę pomocy ginącym gatunkom.	
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Chcemy wiedzieć więcej</i>	Uczeń posiada twórcze nastawienie do życia, chce wiedzieć i rozumieć więcej, posiada umiejętność nabywania wiedzy z różnych źródeł, systematycznie odwiedza bibliotekę szkolną, czyta wybrane czasopisma dziecięce, ogląda wybrane programy telewizyjne przeznaczone dla dzieci, bierze udział w konkursach i zawodach klasowych	Zajęcia w bibliotece szkolnej, urządzenie klasowej biblioteczki, udział w klasowym i szkolnym konkursie czytelniczym, zajęcia z informatyki, edukacja polonistyczna, wystawy najciekawszych książek i czasopism dla dzieci, czytanie książek i czasopism dziecięcych na zajęciach z edukacji polonistycznej, edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja artystyczno-techniczna, pogadanki, wyjazdy do kina, teatru, organizowanie konkursów przedmiotowych, stosowanie motywacyjnego systemu oceniania.
	<i>Szanujemy pracę swoją i innych</i>	Uczeń docenia wartość pracy innych, a także pracy własnej, wie, że każdy zawód jest potrzebny, dba o powierzony mu sprzęt i troszczy się o estetykę swojego otoczenia, potępia wandalizm i widzi jego złe skutki.	

	<i>Jesteśmy dobrymi pracownikami – uczniami</i>	Uczeń systematycznie przygotowuje się do zajęć, zawsze posiada wszystkie potrzebne przybory szkolne, przychodzi punktualnie na zajęcia, dba o własne podręczniki i zeszyty, rozpoczęte prace zawsze doprowadza do końca, prawidłowo planuje wykonanie zadania, dba o porządek w miejscu swojej pracy, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.	
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy tolerancyjni</i>	Uczeń jest tolerancyjny w stosunku do ludzi innych wyznań, potrafi uszanować odmienność poglądów ludzi innej wiary.	Edukacja polonistyczna, artystyczno-techniczna, lekcje religii, udział w rekolekcjach, udział w Jasełkach
	<i>Znamy swoją wiarę</i>	Uczeń zna zasady swojej wiary, postępuje zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami, potrafi odpowiednio zachować się w miejscach kultu religijnego, rozwija swój kontakt z Bogiem na lekcjach katechezy i rekolekcjach.	

Plan pracy wychowawczej dla klasy III na rok szkolny 2012/2013

I.

Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki

Uczeń :

- zna swoje mocne strony, dostrzega i docenia własne sukcesy, potrafi pozytywnie myśleć o samym sobie,
- dąży do stawania się indywidualnością, do bycia docenianym i niepowtarzalnym,
- okazuje wytrwałość w pokonywaniu trudności,
- rozwija różne aspekty własnej aktywności,
- odnosi sukcesy i znosi porażki, zachowując pozytywny obraz siebie,
- rozpoznaje, opisuje i dzieli się własnymi uczuciami,
- podejmuje decyzje, akceptuje decyzje innych, które są różne od jego własnych,
- potrafi oprzeć się naciskom grupy,
- umie odmówić, przeciwstawić się, potrafi powiedzieć “nie” w klasie, w układach koleżeńskich,
- radzi sobie z drobnymi wyrzeczeniami,
- rozumie, że ma możliwość wpływania na własne samopoczucie,
- wie jak zbudowane jest ciało,
- wie co zrobić dla utrzymania zdrowego ciała, /dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych/
- potrafi rozpoznać sytuacje niebezpieczne,
- potrafi udzielić pierwszej pomocy

- o wyraża siebie poprzez własną aktywność twórczą,
- o rozwija indywidualne zainteresowania artystyczne,
- o poszukuje wartościowych książek oraz kształcących programów radiowo–telewizyjnych, przeżywa radość w obcowaniu z przyrodą.

Zadania

1. Rozwijanie podmiotowej tożsamości dziecka.
2. Kształtowanie i wzmacnianie pozytywnego i realnego poczucia własnej wartości u dzieci.
3. Rozwijanie wiary we własne możliwości.
4. Ukazywanie możliwości i kształtowanie umiejętności radzenia sobie własnymi emocjami.
5. Rozwijanie poczucia samodzielności i niezależności.
6. Uczenie zachowań asertywnych.
7. Rozwijanie troski o własne zdrowie, sprawność fizyczną i dobrą kondycję psychiczną.
8. Rozwijanie wyobraźni i postaw twórczych.
9. Budzenie wrażliwości estetycznej.
10. Wdrażanie do czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
11. Umożliwienie poznania własnego środowiska, budzenie ciekawości w stosunku do najbliższego otoczenia.
12. Przeprowadzenie zajęć z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
13. Uczenie właściwego odbioru i wykorzystania mediów

II.

Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości istotnych dla grupy

Uczeń:

- docenia wzajemną pomoc,
- potrafi pomagać i opisywać uczucia towarzyszące tej pomocy,
- umie wyrażać szacunek do innych ludzi, oczekuje szacunku ze strony innych,
- rozpoznaje, rozumie i akceptuje uczucia innych ludzi
- potrafi uważnie słuchać innych,
- formułuje informacje zwrotne,
- potrafi koncentrować swoją uwagę podczas wykonywanych czynności,
- przewiduje konsekwencje własnego postępowania,
- jest świadomy odpowiedzialności za swoje zachowanie i pracę w grupie,
- przestrzega zasad kulturalnego zachowania się,
- umie przeproszać i przebaczać,
- współdecyduje w planowaniu i realizacji zadań klasowych,
- zna zwyczaje i obchodzi święta klasowe,
- uczestniczy w imprezach okolicznościowych integrujących uczniów i rodziców,
- interesuje się historią i tradycjami szkoły,
- dba o czystość i porządek w otoczeniu,
- szanuje rzeczy, książki i sprzęt szkolny,
- systematycznie odrabia zadania domowe i przygotowuje się do lekcji.

- identyfikuje się swoją rodziną i jej tradycjami, rozumie co to jest sytuacja ekonomiczna rodziny i wie, że trzeba do niej dostosować swe oczekiwania

Zadania

1. Kształtowanie osobowości otwartej na potrzeby oraz uczucia drugiego człowieka.
2. Rozwijanie wzajemnego szacunku.
3. Rozwijanie wrażliwości empatycznej, rozumienia empatycznego.
4. Wdrażanie do umiejętnego nawiązywania kontaktów i konstruktywnego komunikowania się z innymi.
5. Kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiednich decyzji.
6. Wspomaganie budowania atmosfery wzajemnego zaufania i przyjaźni w klasie.
7. Rozwijanie poczucia wspólnoty grupowej i podejmowanie wspólnych decyzji.
8. Wdrażanie do czynnego udziału w pracach domowych i odpowiedzialności za wykonywanie stałych obowiązków.

9. Wzmacnianie więzi rodzinnych.

III.

Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.

Uczeń :

- szanuje odrębność innych,
- rozumie potrzeby innych ludzi,
- jest życzliwy dla kolegów, wykazuje troskę o innych,
- szanuje cudzą własność,
- pomaga słabszym,
- zna i szanuje tradycje i bohaterów narodowych,
- czuje współodpowiedzialność za stan środowiska,
- dąży do częstego kontaktu z przyrodą,
- jest wrażliwy na piękno przyrody

Zadania

1. Kształtowanie postaw prospołecznych.

2. Rozwijanie wrażliwości na odrębne wartości własnego narodu.

3. Rozwijanie tolerancji dla odmienności kultury innych narodów.

4. Kształtowanie świadomości ekologicznej i właściwych postaw wobec środowiska naturalnego

Wartości	Ogólne zadania wychowawcze	Efekty (postawy, zachowania)	Sposób realizacji	
II. Kształtowanie wrażliwości społecznej, ukazywanie wartości istotnych dla grupy	<i>Znamy swoje prawa i obowiązki</i>	Uczeń wie, że w szkole jest kodeks Ucznia i Statut Szkoły, wie, że te dokumenty zawierają jego prawa i obowiązki i gdzie one się znajdują, dba o dobre imię szkoły, zna z imienia i nazwiska pracowników szkoły i ich funkcje służbowe.	Edukacja społeczno-przyrodniczna, edukacja, polonistyczna z elementami kultury, edukacja artystyczno-techniczna, edukacja motoryczno-zdrowotna, pogadanki, gry dramowe, gry i zabawy muzyczno-ruchowe, odpowiednia lektura, wycieczki, spacer, obserwacje, spotkania z policjantem, Dzień Chłopca, Dzień Kobiet, bal karnawałowy, wspólne zabawy między	

	<i>Jesteśmy odpowiedzialni za postępowanie swoje i innych</i>	Uczeń zna sytuacje rodzinną swoich kolegów, wie kto potrzebuje pomocy w klasie, wie jak i kiedy pomóc koledze w trudnej sytuacji – służy radą, wsparciem i wiedzą na dany temat, potrafi współdziałać w grupie dla dobra innych, potrafi pomóc słabszemu fizycznie, potrafi zaopiekować się młodszym kolegą, potrafi zwrócić uwagę uczniowi, który dokucza młodszemu lub źle się zachowuje, jest opiekuńczy, wrażliwy na krzywdę innych, uczynny wobec kolegów i osób dorosłych, wita się i żegna z kolegami, potrafi rozwiązywać konflikty w sposób pokojowy, potrafi ponosić konsekwencje swoich czynów, chętnie pożycza swoje rzeczy innym.	zajęciami, pełnienie określonych ról w klasie, gazetki okolicznościowe, dokonanie samooceny.	
--	--	---	---	--

	<i>Jesteśmy wzorem dla innych</i>	Uczeń respektuje ustalone normy postępowania w grupie, przestrzega regulamin klasy i szkoły, potrafi zgodnie współpracować w zadaniach grupowych, jest pracowity i obowiązkowy, potrafi kulturalnie słuchać wypowiedzi innych, chętnie wykonuje polecenia, jest tolerancyjny wobec inności wyglądu, zachowania kolegów, potrafi pracować nie przeszkadzając innym, potrafi dokonać samooceny, korzystać ze swoich praw, przestrzega zasad kulturalnego zachowania się w każdej sytuacji, w kontaktach z kolegami nie używa wulgaryzmów, aktywnie uczestniczy we wspólnych imprezach klasowych i szkolnych, jest samokrytyczny, bierze aktywny udział w konkursach i zawodach klasowych, szkolnych i środowiskowych, chętnie rywalizuje w celu osiągnięcia wyższych wyników.		
--	---	--	--	--

	<i>Zdobywamy sympatie innych – jesteśmy przyjaciółmi</i>	Uczeń używa zwrotów grzecznościowych w kontaktach z innymi, często się uśmiecha, jest życzliwy i taktowny w kontaktach z innymi, potrafi cieszyć się sukcesami kolegów, szanuje opinie i uczucia innych, chętnie służy pomocą, jest inicjatorem ciekawych zabaw zespołowych, jest akceptowany w grupie rówieśniczej, potrafi być szczery, otwarty, zgodnie współdziała z innymi, podczas zabawy i pracy liczy się z potrzebami i życzeniami innych, wie jak sprawić przyjemność innym, potrafi dochować tajemnicy, rozwija więzi koleżeńskie.	
	<i>Opanujemy negatywne emocje</i>	Uczeń potrafi opanować złość i gniew w sytuacjach konfliktowych, samodzielnie <u>nie wymierza sprawiedliwości</u>, pokojowo rozwiązuje konflikty i wyjaśnia nieporozumienia bez stosowania agresji i przemocy, potrafi przyznać się do winy, umie ponosić konsekwencje swoich czynów, potrafi przeprosić za niestosowne zachowanie.	
	<i>Pełnimy różne funkcje</i>	Uczeń pełni nadane role i funkcje klasowe (przewodniczący, zastępca przewodniczącego), odpowiedzialnie pełni zadania ważne dla zespołu klasowego, potrafi zaakceptować przydzielone mu obowiązki, jest słowny w podjętych zobowiązaniach.	

	Czy możemy zaufać każdemu człowiekowi?	Uczeń jest ostrożny w kontaktach z osobami nieznanymi, wie jak się zachować, wie kiedy mówić „nie”.		
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	Znamy symbole narodowe	Uczeń zna nazwę swojej Ojczyzny, jej barwy i godło, potrafi zaśpiewać hymn narodowy, czuje się emocjonalnie i racjonalnie związany z Ojczyzną, jest dumny z tego, że jest Polakiem, przejawia uczucia więzi narodowej i patriotycznego zaangażowania w związku z teraźniejszością i przeszłością własnego kraju, szanuje język ojczysty i symbole narodowe.	Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych (uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego), udział w uroczystych akademiach, wykonanie flagi państwowej, śpiewanie hymnu narodowego i hymnu szkoły, zachowanie odpowiedniej postawy podczas śpiewania hymnu, wycieczki, spacer po najbliższej okolicy, obserwacje „Andrzejki”, „Mikołajki”, klasowa Wigilia, powitanie wiosny, edukacja polonistyczna, edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja artystyczno-techniczna.	
	Jesteśmy Polakami	Uczeń wie, że jest Polakiem i jest z tego dumny, zna barwy Ojczyzny, umie zaśpiewać hymn narodowy, umie zachować powagę w czasie uroczystości, wie jak się zachować podczas śpiewania hymnu narodowego, rozumie potrzebę i pragnie pokoju na całym świecie.		

	<i>Znamy swój kraj</i>	Uczeń zna ważne wydarzenia związane ze swoją Ojczyzną, przejawia szacunek dla wybitnych Polaków i bohaterów narodowych, szanuje wytwory kultury narodowej, umie godnie zachować się podczas ważnych uroczystości państwowych, zna miejsca pamięci narodowej, czuje przywiązanie do swej Ojczyzny, jest wrażliwy na piękno swojego kraju.		
	<i>Nasze dziedzictwo o kulturowe</i>	Uczeń przejawia szacunek dla obrzędów i zwyczajów nawiązujących do życia naszych przodków, bierze aktywny udział w kultywowaniu regionalnych tradycji, docenia znaczenie tradycji związanych z obchodami świąt (Boże Narodzenie, Wielkanoc).		
II. Kształtowanie wrażliwości społecznej, wskazywanie wartości	<i>Znamy swoje miejsce w rodzinie</i>	Uczeń ma świadomość swojego miejsca w rodzinie, dostrzega wagę różnic i wspólnych cech rodzinnych, zna stosunki pokrewieństwa członków w rodzinie, zna imiona członków rodziny, wypowiada się na temat rodzeństwa i wykazuje do niego pozytywny stosunek, umie zaopiekować się młodszym rodzeństwem.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno – przyrodnicza oraz artystyczna – techniczna, pogadanki, lektura, obserwacje, obchodzenie uroczystości rodzinnych, Dzień Dziecka, wykonywanie upominków i laurek z okazji Dnia Matki	

	<i>Mieszkanie jest naszym miejscem pracy i wypoczynku</i>	Uczeń rozumie potrzebę pomagania rodzicom, potrafi dbać o porządek w swoim pokoju, w swoim kącie zabaw i nauki, bierze aktywny udział w pracach rodziny, zna swoje stałe obowiązki i rzetelnie się z nich wywiązuje, pamięta swoich zobowiązaniach wobec najbliższych, włącza się w organizowanie uroczystości rodzinnych, swój wolny czas chętnie spędza w gronie rodzinnym.	i Dnia Ojca, Dnia Babcia i Dnia Dziadka.	
	<i>Dorastamy w miłości</i>	Uczeń ma poczucie bezpieczeństwa wśród członków swojej rodziny, jest dumny z przynależności do niej, czuje się uczuciowo z nią związany, potrafi wczuwać się w smutki i radości najbliższych potrafi dzielić się z nimi swoimi problemami i radościami, umie okazywać i wyrażać swoje uczucia (szacunku, miłości, wdzięczności) w sposób werbalny i poza werbalny, umie złożyć życzenia, rozumie co znaczy miłość i dialog z rodzicami, z należyty mi szacunkiem odnosi się do starszych członków rodziny, wykazuje pozytywny stosunek do rodzeństwa, posiada świadomość tego czego oczekuje od rodziny i rodzina od niego.		

I. Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki	<i>Potrafimy dojrzałe się zachować</i>	Uczeń potrafi radzić sobie w sytuacjach wymagających podstawowych umiejętności praktycznych, zna swoje dane identyfikacyjne, umie prosić o pomoc starszego kolegę lub osobę dorosłą, rozumie znaczenie nagrody i kary.	Edukacja polonistyczna z elementami kultury, edukacja społeczno-przyrodnicza, pogadanki, obserwacje, wycieczki, konkursy, gry dramowe, spotkania z rówieśnikami z innych klas, dokonanie samooceny.	
	<i>Jesteśmy „otwarcy”</i>	Uczeń umie wyrazić swoje uczucia różnymi sposobami, potrafi nazywać uczucia, jest śmiały w mówieniu swoich myśli i odczuć, jest otwarty w ujawnianiu swoich problemów, niepowodzeń i przykrości, potrafi argumentować swoje zdanie, umie bronić własnego zdania, ale nie narzucać go innym lub rezygnować z niego, gdy nie ma racji, szanuje poglądy innych (tolerancja inności).		
	<i>Dokonujemy wyborów</i>	Uczeń potrafi dostrzec zmiany zachodzące w drugim człowieku, zauważa wady i zalety u siebie i innych, stara się przewyciężyć własne wady i słabości, umie współzawodniczyć i ponosić porażki, właściwie reaguje na sukces, potrafi mówić prawdę, naprawiać swoje błędy, nie zabiera cudzych rzeczy, jest punktualny w kontaktach z innymi, kontroluje swoje zachowania (reakcje) w różnych sytuacjach, potrafi być sprawiedliwy, obiektywny w ocenach innych, umie dochować tajemnicy, umie ocenić efekty pracy swojej i innych.		

I. Wspieranie dążeń dziecka do samopoznania, uświadamianie wartości istotnych dla jednostki	<i>Dbamy o higienę – osobistą</i>	Uczeń rozumie potrzebę codziennego mycia się, zna przybory do mycia i ich przeznaczenie, stosuje zasady higieny, rozumie sens zorganizowania w klasie kącika czystości, rozumie zasady pozwalające zachować zdrowie i urodę, przestrzega zasad higieny, prawidłowo myje zęby, zawsze posiada chusteczki do nosa, dba o swój wygląd zewnętrzny, potrafi ubrać się czysto i schludnie oraz stosownie do sytuacji i okoliczności, systematycznie odwiedza stomatologa szkolnego, dba o piękno swego otoczenia, umie reagować na propozycje zachowania zagrażające zdrowiu i życiu.	Edukacja społeczno-przyrodnicza, edukacja polonistyczna, artystyczno-techniczna i ruchowa, spotkania z pielęgniarką szkolną, wizyty u p. stomatolog, pogadanki, konkursy, zabawy na świeżym powietrzu, urządzenie w klasie kącika czystości, dbanie o porządek w klasie	
	<i>Zdrowo się odżywiamy i odpoczywamy</i>	Uczeń zna zasady racjonalnego odżywiania się, rozumie potrzebę spożywania produktów mlecznych, warzyw i owoców, nie hałasuje i unika hałasu jako czynnika szkodliwego dla zdrowia, posiada nawyk wietrzenia pomieszczeń, umie zaplanować sprzątanie, docenia znaczenie i rozumie potrzebę ruchu na świeżym powietrzu, rozwija swoją sprawność fizyczną, zna sposoby czynnego wypoczynku, bierze udział w zawodach sportowych, racjonalnie korzysta z komputera i telewizji.		

	<i>Dbamy o swoje bezpieczeństwo</i>	Uczeń zna rodzaje i znaczenie znaków drogowych, respektuje zasady bezpiecznego i kulturalnego zachowania się na drodze, zachowuje się bezpiecznie porusza się po budynku szkolnym, zna drogę ewakuacyjną szkoły, wie jak zachować się na wypadek zagrożenia pożarowego, umie zachować się w czasie znalezienia niewypału.		
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy częścią środowiska, w którym żyjemy</i>	Uczeń dostrzega piękno otaczającej go przyrody, umie właściwie zachować się w kontaktach z przyrodą i korzysta z jej dóbr bez degradacji i zniszczenia, jest opiekuńczy wobec zwierząt z najbliższego otoczenia, jest wrażliwy na ich krzywdę, umie pomagać i ma poczucie odpowiedzialności za ich stan, rozwija swoje zainteresowania przyrodnicze, prezentuje postawę badacza przyrody.	Udział w konkursie z okazji Światowego Dnia Ziemi, wycieczki, obserwacje, pogadanki, spacer, edukacja społeczno-przyrodnicza, polonistyczna, artystyczno-techniczna, kącik zieleni w klasie, udział w akcji dokarmiania ptaków w okresie zimy, udział w akcji Sprzątanie Świata	
	<i>Chronimy środowisko naturalne</i>	Uczeń jest świadom zagrożeń środowiska i wie w jaki sposób je eliminować, rozumie potrzebę ochrony środowiska naturalnego, rozumie słowo ekologia, potrafi działać w obronie Ziemi, jest miłośnikiem przyrody i wie jak ją chronić, posiada nawyk dokarmiania zwierząt zimą, rozumie potrzebę pomocy ginącym gatunkom.		

III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Chcemy wiedzieć więcej</i>	Uczeń posiada twórcze nastawienie do życia, chce wiedzieć i rozumieć więcej, posiada umiejętność nabywania wiedzy z różnych źródeł, systematycznie odwiedza bibliotekę szkolną, czyta wybrane czasopisma dziecięce, ogląda wybrane programy telewizyjne dla dzieci, umie korzystać ze słowników i encyklopedii, uczestniczy w kołach zainteresowań, bierze udział w konkursach i zawodach klasowych, uczestniczy w przedstawieniach i koncertach w szkole, wyjazdach do teatru, kina.	Zajęcia w szkolnej bibliotece, urządzenie klasowej biblioteczki, udział w szkolnym konkursie czytelnictwa, zajęcia z informatyki, edukacja polonistyczna, wystawy najciekawszych książek dla dzieci, czytanie książek i czasopism dziecięcych na zajęciach z edukacji polonistycznej, wyjścia do teatru, kina, organizowanie konkursów przedmiotowych, stosowanie motywacyjnego systemu oceniania.	
	<i>Szanujemy pracę swoją i innych</i>	Uczeń docenia wartość pracy innych, a także pracy własnej, szanuje ją, dostrzega korzyści płynące z pracy ludzkiej, wie co takie mienie stanowi w szkole i jej otoczeniu, potrafi dostrzegać zniszczenia i zgłasza o tym, zwraca uwagę tym, którzy dokonują zniszczeń, dba o powierzony sprzęt i troszczy się o estetykę swojego otoczenia, potępia wandalizm, widzi jego złe skutki.		

	<i>Jesteśmy dobrymi pracownikami – uczniami</i>	Uczeń systematycznie przygotowuje się do zajęć, zawsze posiada wszystkie potrzebne przybory szkolne, przychodzi punktualnie na zajęcia, dba o własne podręczniki i zeszyty, rozpoczęte prace zawsze doprowadza do końca, prawidłowo planuje wykonanie zadania, dba o porządek w miejscu swojej pracy, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.		
III. Kształtowanie stosunku do otaczającego świata.	<i>Jesteśmy tolerancyjni i</i>	Uczeń jest tolerancyjny w stosunku do ludzi innych wyznań, potrafi uszanować odmienność poglądów ludzi innej wiary.	Edukacja polonistyczna, artystyczno-techniczna, lekcje religii, udział w rekolekcjach.	
	<i>Znamy swoją wiarę</i>	Uczeń zna zasady swojej wiary, postępuje zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami, potrafi odpowiednio zachować się w miejscach kultu religijnego, rozwija swój kontakt z Bogiem na lekcjach katechezy i rekolekcjach.		

PLAN PRACY WYCHOWAWCZEJ W KLASIE IV

Tematyka godziny wychowawczej	Cele wychowawcze	Sposób realizacji
Wrzesień		
1. Moje wspomnienia z wakacji.	- kształtowanie przekonania, że nauka może być nie tylko obowiązkiem, ale i przyjemnością, - pobudzanie ciekawości w stosunku do otaczającego nas świata.	- relacje uczniów z wycieczek wakacyjnych, - uczniowie opowiadają o zwiedzanych zabytkach, poznanych zwyczajach, nowych przyjaźniach (prace plastyczne, literackie)
2. Poznajemy się lepiej. Wybór samorządu klasowego.	- zacieśnienie więzi w grupie, lepsze poznanie się, - nauczyciel lepiej zapozna się z uczniami, ich upodobaniami, zainteresowaniami, - działalność i praca samorządu klasowego,	- uczniowie prezentują swoje zainteresowania i swoje hobby, - sporządzenie portretu klasy na gazetce klasowej, - określenie obowiązków samorządu klasowego, - przedstawienie kandydatur i głosowanie nad ich wyborem.
3. Zapoznanie się ze „Statutem Szkoły” i Wewnętrzny Systemem Oceniania.	- zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, - poznanie Wewnętrzny Systemu Oceniania.	- praca w grupach (analiza Statutu Szkoły i Wewnętrzny Systemu Oceniania, - sporządzenie notatki na gazetkę klasową
4. Akcja „Sprzątanie świata”.	sens organizowania akcji „Sprzątanie świata”	- pogadanka na temat wykorzystywania różnego rodzaju odpadów, - organizacja akcji „Sprzątanie

		świata", • podział zadań do realizacji.
<i>Październik</i>		
1. Praca moich rodziców - przedstawienie wywiadów.	• rozbudzenie zainteresowań w kierunku poznawania różnych zawodów, • zapoznanie z wymaganiami stawianymi przez różne specjalności zawodowe, • wyrabianie szacunku do pracy rodziców.	• przeprowadzenie wywiadu z rodzicami na temat ich pracy, • sporządzenie tabeli zawodów na gazetkę klasową.
2. Klasa czwarta- nowy etap w naszej szkolnej edukacji	• wymienienie różnic między w klasie IV, a klasami młodszymi.	• pogadanka na temat zmian, które nastąpiły w życiu czwartoklasisty.
3. Nasze bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą	• umiejętność korzystania z zasad ruchu drogowego - bezpieczne poruszanie się po drogach, • umiejętność powiedzenia „nie” (postawa asertywna).	• pogadanka na temat bezpiecznego poruszania się po drogach, oraz jak należy zachować się wobec nieznajomych lub w czasie nieobecności dorosłych w domu.
4. Nasi idole.	• budzenie pragnienia naśladowania pozytywnych cech autorytetu, • kształtowanie postawy silnej i wrażliwej jednostki.	• uczniowie prezentują zdjęcia , wytwory twórcze swoich idoli, argumentując swój wybór, • sporządzenie gazetki klasowej pt. „Nasi idole”.
<i>Listopad</i>		

1. Podniesienie poczucia własnej wartości - w wielu rzeczach jestem bardzo dobry.	- kształtowanie postawy łamania barier psychicznych i fizycznych, - rozbudzanie tendencji do samopoznania i adekwatnej samooceny, - zachęcanie uczniów do uodporniania się na chwilowe niepowodzenia i trudności.	- uczniowie uzupełniają karty ćwiczeń „Są rzeczy w których jestem dobry”, - uczniowie opowiadają o rzeczach w których są dobrzy i mają dobre wyniki, - zachęcenie osób nieśmiałych lub o niskim poczuciu własnej wartości do wzięcia udziału w swobodnych wypowiedziach.
2. Odzyskanie przez Polskę niepodległości (11 listopada)	- kształtowanie szacunku dla tych, którzy polegli w walkach o wolność ojczyzny, - kształtowanie miłości do ojczyzny opartej na poczuciu więzi narodowej, znajomości historii i tradycji narodowo- wyzwoleniczej.	- przygotowanie przez uczniów referatu o odzyskaniu przez Polskę niepodległości, - sporządzenie notatki na gazetkę klasową.
3. Jak pomagać innym?	- pomoc jednostce w rozwiązywaniu indywidualnych problemów, - pomoc osobom niepełnosprawnym, odkrywanie ich potrzeb i oczekiwań.	- dzieci w roli osób niosących pomoc (psychodrama), - pogadanka na temat pomocy niepełnosprawnym „Jak pomóc, aby nie wyręczać?”.
4. Andrzejki.	- integracja zespołu klasowego poprzez wspólne działanie i zabawę, - poznanie zasad demokratycznego ustalania decyzji.	- uczniowie prezentują zwyczaje i zabawy ludowe związane z Andrzejkami, - wspólne ustalenie repertuaru na klasowe Andrzejki.
Grudzień		
1. Mikołaj w naszej klasie.	- umiejętność organizowania dobrej zabawy - o czym należy pamiętać, jakich norm przestrzegać, - kontynuowanie tradycji klasowych.	przygotowanie prezentów.

2. Chcę być przyjacielem.	- wzbudzenie refleksji nad przyjaźnią, - kształtowanie postawy przyjacielskiej i pielęgnowanie tej więzi.	- uczniowie samodzielnie redagują notatkę na temat przyjaźni, wrzucają do wspólnej skrzyneczki, - po wylosowaniu dzieci odczytują notatki kolegi, - uczniowie tworzą listę najbardziej powtarzających się cech prawdziwego przyjaciela.
---------------------------	--	---

3. Wigilia klasowa.	- wdrażanie do działalności zespołowej, - wyrabianie poczucia odpowiedzialności i satysfakcji z realizacji podjętych zadań, - budzenie szacunku do tradycji ludowych i rodzinnego świętowania.	- wyznaczenie dzieci odpowiedzialnych za organizację i przebieg spotkania, - pogadanka na temat zwyczajów związanych ze Świętami Bożego Narodzenia, - wspólne dzielenie się opłatkiem i śpiewanie kolęd.
4. Czy wszystkie dzieci spędzają święta ze swoimi rodzicami (dzieci z domu dziecka, pogotowia opiekuńczego) ?	- wzbudzenie refleksji nad losem dzieci z domów dziecka, - omówienie więzów między ludźmi - ich różne formy i przejawy.	omawianie z uczniami problematyki domów dziecka

Styczeń

1. Czy nasza klasa jest zgrana?	- wsparcie dzieci, które są czasami odrzucane przez klasę, - kształtowanie umiejętności dokonywania analizy sytuacji grupowej i każdej jednostki na tle grupy.	- dzieci pracują w małych kręgach, odpowiadając na pytania ankiety pt. „Czy nasza klasa jest zgrana?” - propozycje, aby klasa była zgrana (lub bardziej zgrana).
2. W jakim kolorze widzę	budzenie szacunku do nauczycieli,	swobodne wypowiedzi pisemne

swoją szkołę?	- kształtowanie poszanowania własności materialnych szkoły, - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za życie i wizerunek szkoły.	dzieci na temat „W jakim kolorze widzę swoją szkołę?” wady i zalety uczęszczania do szkoły widziane oczami dziecka.
3. Jak wesoło i bezpiecznie wypoczywać w czasie ferii?	- ukazanie różnych możliwości spożytkowania wolnego czasu, - pobudzanie własnej aktywności uczniów w tej dziedzinie, - zapoznanie z zasadami bezpiecznego spędzania ferii.	- wypowiedzi uczniów na temat spędzania wolnego czasu i rola rodziny w wypoczynku dziecka, - uczniowie prezentują swoje hobby, - pogadanka na temat zasad bezpieczeństwa w czasie ferii.
4. Wystawianie ocen z zachowania.	- podejmowanie prób samooceny i oceny innych, - dostrzeganie potrzeb innych ludzi.	- uczeń wystawia sobie swoją propozycję ocenę z zachowania, - analiza ocen z zachowania na forum klasy.
Luty		
1. Zbieramy wiadomości o patronach szkoły.	- pogłębienie i wzbogacenie wiedzy o patronach szkoły, - doskonalenie umiejętności korzystania z księgozbioru szkolnego.	zajęcia w bibliotece szkolnej - wyszukiwanie informacji o patronach szkoły.
2. Higiena osobista warunkiem zdrowia.	- wzbogacenie wiedzy i utrwalenie nawyków czystości i higieny, - utrwalenie zasad właściwego zachowania się przy posiłku.	- spotkanie z pielęgniarką szkolną, - ćwiczenia usprawniające właściwe posługiwanie się sztucami itp.

Marzec		
1. Co o mnie sądzą rodzice i rodzeństwo? - wyniki sondażu.	- próby poznania samego siebie, - wdrożenie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym,	dzieci przedstawiają wyniki sondażu, opowiadają jaką pełnią rolę w rodzinie,

	• zapobieganie konfliktom i pomoc w ich rozwiązywaniu, • wyrabianie odpowiedzialności za wykonywanie powierzonych obowiązków.	• oceniają trudne sytuacje rodzinne i typują najczęściej pojawiające się, • klasa wspólnie ustala sposoby rozwiązywania konfliktowych sytuacji rodzinnych.
2. Czy ktoś mnie polubi?	• zachęcanie uczniów do zwierzania się ze swoich lęków i obaw komuś, kto może pomóc, • kształtowanie postaw poszukiwania pomocy w „grupie wsparcia” (psycholog, pedagog, logopeda, rehabilitant).	• stworzenie „skrzynki zaufania”, gdzie uczniowie będą mogli wrzucać anonimowo kartki z pytaniami lub opisanymi problemami.
3. Mój dzień jak co dzień.	• wdrażanie dbałości o higienę osobistą, przestrzeganie planu dnia (czas na czynny wypoczynek i sen), • utrwalenie zasad bezpieczeństwa na drodze, kulturalnego zachowania się w środkach transportu.	• dzieci samodzielnie układają listę powtarzających się czynności w ciągu dnia, • nauczyciel w pogadance nawiązuje do porannego mycia (higiena osobista), dbałość o wypoczynek i bezpieczną drogę do szkoły, • uczniowie wypowiadają się na temat kulturalnego zachowania w środkach komunikacji.
4. Moje drzewo genealogiczne.	• poszukiwanie korzeni, kształcenie świadomości własnego pochodzenia,	• uczniowie tworzą swoje drzewo genealogiczne (malowanki, wyklejanki, wykorzystanie zdjęć i innych pomocnych materiałów), • omawianie wykonanych prac, • konkurs na najbardziej pomysłowo wykonane drzewo genealogiczne.
Kwiecień		
1. Czy twój dom jest ekologiczny?	• propagowanie wiedzy o żywności ekologicznej i opakowaniach oraz	• wypełnienie ankiety przez dzieci przy pomocy rodziców,

	oszczędzaniu wody, energii elektrycznej.	• omówienie wyników ankiety, • przygotowanie gazetki klasowej pt.,, Jak postępować, aby mój dom był ekologiczny".
2. Dzień Ziemi - 22 kwietnia	• uwrażliwienie na piękno otaczającej przyrody, na jej dewastację.	• prace porządkowe na terenie szkoły (zbieranie śmieci)
3. Czy znasz swoją dzielnicę? Skąd pochodzi nazwa ulicy na której mieszkam?	• rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej poprzez poznanie najbliższego otoczenia, • zapoznanie uczniów z historią dzielnicy Wyżyny, • poznanie skąd pochodzi nazwa ulicy na której mieszkam.	• uczniowie przygotowują referaty o historii dzielnicy Wyżyny, • każdy uczeń przedstawia klasie skąd pochodzi nazwa ulicy na której mieszka, • przygotowanie notatki na gazetkę szkolną „Historia Wyżyn”.
4. Czy znasz swoje miasto?	• rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej poprzez poznanie specyfiki swojego regionu, • troskliwy stosunek do pamiątek kultury i sztuki, do narodowej twórczości, • poznanie legend, baśni i tradycji lokalnych, • zapoznanie uczniów z historią miasta.	• w oparciu o przewodniki i informatory turystyczne wspólne opracowanie planu wycieczki po okolicy, • zapoznanie się z historią Bydgoszczy.
Maj		
1. Porozmawiajmy o Konstytucji 3 Maja - pogadanka.	• zainteresowanie uczniów przemianami zachodzącymi w kraju i w świecie, • uczestniczenie w uroczystościach związanych z zachowaniem	• przygotowanie i odczytanie przez uczniów referatu pt. „Uchwalenie Konstytucji 3 Maja”, • udział w akademii z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

	tradycji i kultury kraju.	
2. Czy znam przepisy ruchu drogowego? Zasady udzielania pierwszej pomocy.	• zapoznanie z podstawowymi przepisami ruchu drogowego, • poznanie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy.	• konkurs „Czy znasz przepisy ruchu drogowego?” • pogadanka w jaki sposób udzielać poszkodowanym pierwszej pomocy.
3. Przygotowujemy przedstawienie dla naszych mam.	• wdrożenie do działalności zespołowej, • wyrabianie poczucia odpowiedzialności i satysfakcji z realizacji podjętych zadań, • kształtowanie szacunku dla mam jako opiekunek i przyjaciółek, • nauka sprawiania radości i udzielania pomocy najbliższym.	• rozdzielenie ról i przygotowanie przedstawienia, • zorganizowanie przedstawienia dla mam.
4. To jest ciekawy zawód.	• poznawanie wymagań stawianych przez różne specjalności zawodowe, • rozbudzenie zainteresowań w kierunku poznawania różnych zawodów.	• uczniowie przeprowadzają z rodzicami wywiad na temat ich zawodu i odczytują go na lekcji, • sporządzenie gazetki klasowej na temat różnych zawodów.
Czerwiec		
1. Czy wiesz co jesz?	• zapoznanie z tabelą wartości odżywczych niektórych produktów, • kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajzeń zdrowotnych.	• uczniowie zbierają informacje na temat wartości odżywczych wybranych produktów, • przedstawienie złych nawyków żywnościowych (jedzenie hamburgerów, frytek, chipsów).
2. Wystawianie ocen z zachowania.	• współudział uczniów w ocenie, • sposoby zespołowego rozwiązywania konfliktów.	• każdy uczeń podaje propozycję swojej oceny z zachowania, • analiza ocen z zachowania na forum klasy.

3. Bawimy się bezpiecznie, przyjemnie i kulturalnie.	• znajomość znaków i sygnałów drogowych, • zapoznanie z zasadami bezpiecznego spędzania wakacji,	• zapoznanie dzieci z bezpiecznymi i przyjemnymi zabawami, • pogadanka na temat bezpieczeństwa w czasie wakacji „Jak bezpiecznie spędzić wakacje”
4. Podsumowanie całorocznej pracy i zadań.	• zachęcanie do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i w zachowaniu.	• uczniowie wypełniają ankietę - „Jakie były moje sukcesy a jakie porażki w tym roku szkolnym”, • opracowanie zestawienia wyników w nauce.
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	1. Zapobieganie trudnościom w nauce, konfliktom i łagodzenie ich. 2. Włączanie rodziców w życie klasy, szkoły. 3. Poznanie problemów rodzinnych uczniów. 4. Informowanie o potrzebach szkolnych uczniów. 5. Popularyzowanie wśród rodziców wiedzy z zakresu potrzeb psychicznych dziecka. 6. Zapoznanie rodziców z planem wychowawczym klasy.	• zebrania z rodzicami, • kontakty indywidualne.

Plan wychowawczy i tematyka lekcji wychowawczych dla klasy V

Rozwijanie samorządności, samodzielności i twórczej działalności ucznia.

1. Wybór samorządu klasowego
2. Opracowanie rocznego planu pracy.
3. Przydział obowiązków
4. Aktywny udział w pracach samorządu szkolnego
5. Opieka nad klasą
6. Organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy w nauce
7. Samoocena i ocena kolegów
8. Udział w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych
 - Dzień Kobiet
 - Dzień Chłopaka
 - Dzień Matki i Ojca
 - Dzień Babci i Dziadka
 - DEN - Andrzejki
 - Walentynki
 - Dyskoteki
 - Konstytucja 3 Maja itp.
9. Rozstrzyganie przez samorząd klasowy sporów między uczniami

II. Umożliwianie poznania historii, kultury i tradycji naszego regionu i ojczyzny.

1. Uczestniczenie w apelach i uroczystościach szkolnych upamiętniających najważniejsze wydarzenia

2. Pogłębianie i wzbogacanie wiedzy o patronie szkoły
3. Poznawanie miejsc pamięci narodowej oraz wydarzeń z nimi związanych
4. Rozwijanie poczucia więzi narodowej i szacunku do tradycji oraz symboli narodowych
5. Zapoznanie uczniów z historią wsi i szkoły
6. Moja Ojczyzna
7. Wpajanie zasad demokracji

III. Kształtowanie systemów wartości i właściwej postawy ucznia w szkole i poza nią.

1. Bezpieczeństwo na terenie szkoły i poza nią
2. Kształtowanie współodpowiedzialności za stan higieny, ład i porządek szkoły.
3. Kształtowanie sprawności fizycznej, nawyków uprawiania sportu i turystyki.
4. Upowszechnienie zasad kultury zdrowotnej, umiejętności racjonalnego wypoczynku i planowanie pracy
5. Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajeń
6. Ukazywanie moralnych i zdrowotnych następstw uzależnień.
7. Więzy rodzinne, rola dziecka w rodzinie.
8. Więzy między ludźmi – ich różne formy i przejawy
9. Kultura osobista i kultura współżycia z innymi, tolerancja i wzajemny szacunek, radzenie sobie z własną i cudzą agresją
10. Budzenie szacunku do wszystkich form życia
11. Wdrażanie do zachowania czystości w miejscach nauki i użyteczności publicznej, dbanie o zieleń
12. Uwrażliwienie na piękno otaczającej przyrody.
13. Kształtowanie przekonania o możliwości przeciwdziałania degradacji środowiska
14. Propagowanie wiedzy o zdrowym trybie życia
15. Ukazywanie sposobów radzenia sobie z konfliktami, stresem, problemami i agresją.
16. Próba poznania samego siebie, przyjęcie systemu wartości jako podstawy znalezienia własnego miejsca w rodzinie.
17. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, wyrabianie odpowiedzialności za powierzone obowiązki
18. Człowiek jako istota biologiczna, społeczna, duchowa.
19. Problemy okresu dojrzewania, relacje między chłopcem a dziewczyną- koleżeństwo i sympatia

20. Wzajemna wymiana informacji o postępach w nauce i zachowaniu uczniów.
21. Włączanie rodziców do realizacji planu dydaktyczno-wychowawczego.
22. Zapoznanie rodziców z planem wychowawczym klasy.
23. Stwarzanie rodzicom dogodnych warunków do systematycznych kontaktów z nauczycielami poszczególnych przedmiotów.
24. Pomoc uczniom mającym trudne warunki materialne
25. Zapobieganie trudnościom w nauce, konfliktom i łagodzenie ich.
26. Zapobieganie demoralizacji i niedostosowaniu społecznemu dzieci

TEMATYKA GODZIN WYCHOWAWCZYCH - KLASA V

WRZESIEŃ

1. Wybór samorządu klasowego. BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE
2. Przypomnienie praw i obowiązków ucznia. Przypomnienie zasad oceniania zachowania.
3. Jak być dobrym zespołem? Zgrana klasa.
4. Jak pokonywać trudności w nauce szkolnej?

PAŹDZIERNIK :

1. Muszę czy chcę się uczyć i dlaczego?
2. Zachowanie w szkole i poza nią.
3. Pierwsza pomoc! Co powinienem wiedzieć by pomóc.
4. W jaki sposób czcimy pamięć naszych zmarłych?

LISTOPAD:

1. Nasze zainteresowania.
2. Co to jest agresja? Konflikty w środowisku szkolnym – jak je rozwiązywać?
3. Andrzejkowe spotkanie z wróżbą

4. Święto Odzyskania Niepodległości – pogadanka.

GRUDZIEŃ:

1. Mikołaj w naszej klasie.
2. Czas wolny – jak go dobrze wykorzystać?
3. Święta Bożego Narodzenia – Polskie tradycje.
4. Plany na ferie. BEZPIECZEŃSTWO W CZASIE FERII ŚWIĄTECZNYCH.

STYCZEŃ:

1. Chcę poznać siebie.
2. Przyczyny i skutki nałogów.
3. Jestem w rodzinie. Moje obowiązki.
4. Moja ocena z zachowania.

LUTY:

1. Potrafię się zrelaksować. Moje zainteresowania.
2. Zabytki w naszej okolicy.
3. Wyrażam siebie w twórczości plastycznej.
4. Walentynki w naszej klasie.

MARZEC:

1. Dzień Kobiet i Dzień Chłopca.
2. Co warto obejrzeć? Co warto przeczytać? – dyskusja.
3. Czy znam zawód swoich rodziców?
4. Chcę poznać siebie – za co się lubię/nie lubię?

KWIECIEŃ:

1. Co to jest stres? Radzę sobie ze stresem.
2. Co chcielibyśmy zmienić w naszej szkole?
3. Radzę sobie z konfliktami.
4. Zwyczaje Wielkanocne. BEZPIECZŃSTWO W CZASIE FERII WIOSENNYCH.

MAJ:

1. Dlaczego powinniśmy się zdrowo odżywiać?
2. Moi rodzice. Za co ich kocham.
3. Jak radzę sobie z emocjami?
4. Postać patrona szkoły – Maria Konopnicka.

CZERWIEC:

1. Ekologia w naszym domu.
2. Dzień Dziecka w naszej klasie.
3. Oceniamy swoje zachowanie.
4. Moje wakacyjne plany. BEZPIECZEŃSTWO W CZASIE LETNICH WAKACJI.

Janina Łabuda

Plan pracy wychowawcy w klasie VI

wrzesień

1. Bezpieczna droga do i ze szkoły. Wybór samorządu klasowego. Przydział obowiązków. Spotkanie z rodzicami. Przypomnienie dokumentacji: Regulaminów, Planu wychowawczego, Kryteriów ocen z zachowania. Wybór trójki klasowej
2. Nasze zasady klasowe. Prawa i obowiązki ucznia. Prawa i obowiązki dyżurnego. Kryteria oceniania zachowania. Uczeń jako członek społeczności szkolnej.
3. Życ w zgodzie z przyrodą – akcja sprzątania świata. ekologiczna Sprzątanie terenu wokół szkoły
4. Dzień Chłopca. Impreza klasowa

październik

5. Jak się uczyć, aby osiągnąć sukces? Uczeń jako twórca swej przyszłości.
6. Kim chcę zostać? Preorientacja zawodowa. Moja droga do wymarzonego zawodu.
7. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie. Życie w grupie. Integracja klasy.
8. Budowanie poczucia własnej wartości. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Prace plastyczne
9. Cmentarze, miejsca szczególnego szacunku. Wychowanie d o życia w rodzinie – przekaz wartości i tradycji. Uczeń przestrzega zasad kulturalnego zachowania się na cmentarzu.

listopad

10. Znaczenie świąt narodowych i państwowych w kulturze i tradycji Polaków. Patriotyczna Pogadanka
11. Kształtowanie umiejętności postrzegania sukcesu. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Pogadanka
12. Telewizja i Internet w moim życiu. Edukacja prozdrowotna .Ankieta, wykład, pogadanka
13. Andrzejki – zabawa klasowa. Jednostka w grupie. Wróżby.

grudzień

14. Klasowe mikołajki. Integracja grupy. Impreza klasowa.
15. Wystawienie ocen z zachowania. Półroczna ocena osiągnięć klasy, przyczyny niepowodzeń, wnioski do pracy w drugim semestrze. Samoocena Uczeń analizuje i ocenia postępy w swoim zachowaniu. Obiektywnie wypowiada się na temat zachowania innych i proponowanego przez nich stopnia.
16. Nasza klasa przy wigilijnym stole. Wychowanie d o życia w rodzinie. Wspólne kołędowanie , łamanie się opłatkiem i życzenia.

styczeń

17. Kształtowanie umiejętności planowania. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Praca w małych grupach.

18. Jak bezpiecznie wypoczywać w czasie ferii? Wychowanie komunikacyjne. Pogadanka.

luty

19. Konflikty między rodzicami i dziećmi. Wychowanie do życia w rodzinie. Psychodrama.

20. Dzień Świętego Walentego. Istota koleżeństwa i przyjaźni, wzajemny szacunek i współpraca. Wykonujemy walentynki.

21. Kultura języka, stroju i zachowania. Uczeń rozumie co to znaczy człowiek kulturalny. Rozumie co oznacza taktowne zachowanie. Ubiera się stosownie do miejsca i okazji.

22. Analiza wpływów i zależności. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Dyskusje, tematyczne rozmowy grupowe.

marzec

23. Dzień Kobiet. Impreza klasowa.

24. Podejmowanie decyzji. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Zabawy edukacyjne.

25. Stymulowanie twórczego myślenia. Zabawy edukacyjne.

26. Wielkanocne obyczaje. Wychowanie do życia w rodzinie – przekaz wartości i tradycji. Klasowa palma wielkanocna.

kwiecień

27. Jak radzić sobie ze stresem? Burza mózgów.

28. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Zabawy edukacyjne.

29. Porozmawiajmy o Konstytucji 3 Maja.

maj

30. Rodzina – praca i obowiązki jej członków. Wychowanie do życia w rodzinie Uczeń kształtuje postawę miłości szacunku wobec rodziców.

31. Zapoznanie się ze stylami kierowania. Uczeń jako twórca swej przyszłości. Zabawy edukacyjne.

32. Dzień Matki. Uczeń jako członek rodziny. Uczeń kształtuje postawę miłości szacunku wobec rodziców.

czerwiec

34. Za chwilę gimnazjum – przed wielką zmianą. Uczeń jest przygotowany do wejścia w kolejny etap kształcenia.

35. Wystawienie ocen z zachowania i podsumowanie całorocznej pracy i działań. Samoocena. Uczeń analizuje i ocenia postępy w swoim zachowaniu. Obiektywnie wypowiada się na temat zachowania innych i proponowanego przez nich stopnia.

36. Dzień Ojca. Uczeń jako członek rodziny. Uczeń kształtuje postawę miłości szacunku wobec rodziców.

37. Bezpieczeństwo w czasie wakacyjnego wypoczynku. Wychowanie komunikacyjne. Uczeń zna zasady bezpiecznego wypoczynku.

Sposoby realizacji:

1. Apele i uroczystości szkolne.

2. Imprezy klasowe.

3. Gazetki, wystawy.

4. Pogadanki, filmy, lektury.

5. Wycieczki lekcyjne, turystyczne.
6. Wyjazdy do kina.
7. Spotkania z pedagogiem szkolnym.
8. Testy psychologiczne, ankiety.
9. Współpraca z nauczycielami różnych przedmiotów.
10. Spotkania i rozmowy z rodzicami.
11. Wycieczka do gimnazjum.
13. Pogadanki, dyskusje, narady, wykłady na lekcjach wychowawczych.